Agbọn-izẹlọghọmwan Kevbẹ Ehẹngbuda

osemwegie ebohon

OBA EHẸNGBUDA KEVB'
AGBON - IZẸLỌGHỌMWAN

OSEMWEGIE EBOHON

Ethiope Publishing Corporation
Benin City, Nigeria

First Published in 1974 by
Ethiope Publishing Corporation,
P. M. B. 1192, Benin City.

© Osemwegie Ebohon, 1974

Printed by
Midwest Newspapers Corporation,
18, Airport Road, Benin City.

To Francis Ekhaese

ỌBA EHẸNGBUDA

EMWAN NI R' IKU NA

EHẸNGBUDA
UMẸLU
ẸHIỌRUMWẸN
OKORO – *(EHẸNGBUDA)*
OMADA I
ỌMADA II
IYASẸ
ẸRO
OLIHA
OSODIN
IHAMA
ỌLỌTỌN
ESỌGBAN
ODIỌNMWAN
AKARỌNMWỌN
UWANGUẸ
EGHIANBUNSỌSE *(ESỌSE)*
UWUIGBE
ỌGUỌMWANDIA
ESAMA/UWAGBỌE
OGHIYAN/ISIUWA
UKINEBO
IDẸFUA
ỌBO – *(OVBIẸWU EMIANMWẸN)*
ỌBOMAMWẸN *(EWASẸ ỌBO)*
ADESUSU
ỌSẸMWIVIE
ẸHIỌZOGIE

ORU N' OKARO EGBA I

Vb' Ugha ọkpa vb' Ẹguaẹ Ọba, Umẹlu (Iye Ehẹngbuda) kevb' Ẹhiọrumwẹn (Oloi) fi kọ vb' obọ ọkpa, Okoro vb' enọkpa.

UMELU: Ẹhiọrumwẹn n' ọrue mwẹn, ẹmwanta nọ igh' ọse nọ rhi' obọ na ya ru ọre ovbi' erha kevb' ovbiye ọmwan. Vb' ọdiọn uhunmwun ra vbe na ka ya m' ukpọkhọkhọ defi' ẹrie, ọmobọ n' obọ mwẹn ukhin. Sokpan, u-ihọn ẹmwẹn mwẹn fi' aro rua l' asẹn kua. Ghẹre, igh' ọmọ na, [*ọnien obọ daẹ Okoro*] ẹmwẹn ọrẹn ma damwẹn vb' itan dan n' Ẹdo khian y' imẹ vb' ọre bu, rhunmwunda vbo, Okunmafiyi wẹre ẹmwẹn ovbirẹn nọ wu ma d' irọẹn vb' efa n' amẹn otiẹn nọ zẹ y' irọẹn egbe vb' ẹki oka. Ẹhiọrumwẹn, vbe ni guẹ guan na, Ẹdo ru' emwan-mwan n' iran khian ya rhiẹ re n' Agbaghuzale ya kpolo igiogbẹ rhunmwunda idandan kevbe ifi' ẹzọ n' Uwanguẹ n' Uselu bare wẹ, gh' ọgha gb' ọkọnyọn gh' ẹkete vb' Ẹguaẹ he ye gb' igiawẹ. Ẹmwẹn ni khana mu' otọ sẹriọ nẹ wẹ, ebẹn gu' ọghaẹ nẹ vb' egbe Ake, ọguọmwandia na ya muẹn r' ẹkun s' otọ vb' Uselu. Igua l' otọ re sẹriọ vbe gbaẹ ẹko ọmọ na sẹriọ wẹ, ọma taẹgiogiẹ,ọma kp' ema, ọma vbe kp' ẹgiọn. Oghọghọ ọkpa ni ghi mwẹn zẹ vb' iye nọ bi' ọmọ na, vbe n' ematọn ghi bunna, ọre wẹ, ẹre wẹ, udelekudeleghughu, igh' ogheghe mu' ovbi' ẹre gb' otọ n' otọ fure.

EHI: Esọn, uwua emwin utẹmwẹn n' uhunmwun ruẹn wua n' ẹhi ruẹ. [*Ọve iku mwan rẹn uhunmwun rhie fua*].

UMẸLU: Ovbimwẹn! [*Ọmuaro daẹ Ẹhiọrumwẹn*] ghẹ y' ivbuẹ fi' alasẹ rhunmwunda ọmwan nọ gb' ihoi k' ẹriẹ ladian, okọ niọẹn. Vbe n' owẹn ghi vi' aro uwu yan uhunmwun na, ẹmwẹn n' ọvbokhan ni ghẹ l' odẹ k' odẹ z' egbe ẹre igban nẹ ghẹ do khiẹn emabule n' okobo n' iyọmọ nọ ma gu' ọmọ ya mu. Ẹhiọrumwẹn [*ọghẹre s – un*] Ọmọ—Laho simwin oseghe mwẹn s' ẹghẹ n' ekhọ ruẹ gha ya khama ighẹ ọsẹ. Ọfonẹ, ughi rhi' ẹghẹ mẹ ya si' Okoro uma.

EHI: Iye, ugha gu' Okoro guan fo nẹ igha ho ni miọn. Okoro! [*Ọmu' aro dare*] Dọmọ, ọkhiẹn vb' ọzẹkpẹ. [*Ọladian*]

UMẸLU: Okoro n' ovbimwẹn, sike re na bu' ohiẹn, na mieke na tu' egbe vba ghi re. Gia d' itan yọ rẹn nọ ri' abe rẹn nọ ri' asẹ vbe nobiẹ ke vbe na biẹ. Ikparẹn igh' ẹbe ri vb' ato, ti gha tota ko udu re vb' oron. Vbe n' iyenhọ ghi gb' omianmwẹnzẹ nia y' ọbaikpo khiẹn egbe tolotolotolo, d' ọmwan n' itan ghi hian yi? Ọ – mọ! Uma rumwẹn khọ nu na la mw' urho re igh' Edo ọ ma ye ya rhi' ẹgho n' Ẹnina kevb' Avbavba Ẹwuare rhunmwunda ena muna – agbọn ho. Ovbimwẹn ghẹ gi'udu ruẹ khue dunmwun ọka y' uwu oriara n' ima khian mu dede na rhunmwunda udiguẹmwẹn na diguẹ vb' ẹrinmwin nọ. Zẹ vb' enẹnẹ, iyọmọ n' ọmọ da, nọ muegbe nọ gha ya viọ ikpinhianbọ enẹn gha ri' ẹrinmwin rhunmwunda agiẹngiẹn ọmọ, i – khian d' avbiẹrẹ mu' ohan uwu sevbẹriọ ki' obọ re mu' ekẹn gbu' ẹwẹẹe. Ovbimwẹn, ẹrinmwin ike bibi' odẹ re rhunmwunda ima kun azọ wia n' esu, nọ fiẹn iri hin mwẹn iruemwin re, n' emwin ni ru miake na gha dagbẹn kevbe ni rua owẹ ọma. Ughi da' ehọ emwin nọ siẹẹ n' aro mwẹn na s' oze, kevbe n' amẹn ọrẹn na gha ri' ekpa. Iyemwẹn, zẹ vbe n' erhamwẹn khare, ma rẹn evbi biọẹ. Orhiekoko n' owa Elogbosẹ nọ. Mẹn n' iyuẹ, ọmọ akia iye vb' iyemwẹn wu. Ẹre erhamwẹn ghi na w' Ighọgboya gh' amwẹn ọrẹn mumwẹn koko. Agbọn lọghọẹ ighe okhuo ni ọke miẹn mwẹn rhie k' ọmọ orhue ladian. Urẹnrẹn ighẹ ọkpankpan kevbe ọvo-ọvo ẹra ya koko ọmọ nẹi mwẹn iye. Ugbẹn vb' agbọn ghi hinmwẹn unu vb' ohan ghi mu' erhamwẹn ni ghẹ do wu n' usẹ nọ sẹ lele iyemwẹn kevbe imẹ ghẹ do wi, zẹ wẹ, iyare ovbiọghọdọ, iri nọ fi-ọkhẹn y' ẹki gha vbe fiẹe weriegbe re, gha de n' ọkhẹn ẹi ma, ẹre ọghi na ya mwẹn mu' ohan n' ẹguaẹ. Rhunmwunda wẹrẹ, akpa ughegbe kevbe ugbọngbọn imose gb' ose n' obe n' imose n' Osa ya yi mwẹn ni ma wi, Ẹguaẹ keghi miẹn mwẹn yi. Ubiẹmwẹn uwẹ, egbe na ya l' ọbẹn nọ. Rhunmwunda avbe ọrhẹnrhẹnbiẹnrhẹn ni, ra ọna, si' akọn gba mi' ohọ Ọkaodiọnmwan yi vba bu' ohiẹn uwu gbuẹ nẹ nu rhi' udu hiẹn ikpadede re nu ya dọlọ gu' omi kevbe otẹghẹlẹ nudo y' Ẹdo gb' onudo nẹ khọn

iran y' iran ruẹe rua. Ovbimwẹn, ọgbọgbẹ arhi' aro lẹ n' uwu ovbiọmwan, ọna y' erha odede igh' Ẹwuare gie Ọkhuahẹ buẹ Udazi vb' ẹrinmwin nọ laho nẹ ghẹ gi' emọ ka ghn wu khẹ evbibiẹ iran. Ọna y' Idia n' Iyẹsigie rhi' umozo ya sinmwin oseghe ọmọ. Ọna vbe y' Ẹruvbi s' ọtẹ ọdọ khiẹn ẹzẹ n' aka gb' odẹ n' okuo ghẹ s' ehe n' ọmọ ye. "Ẹzẹ n' aka i bisi ariavbehe" ẹre ọmọ ya san okpẹse n' iye ru . Ovbimwẹn ye la mwẹn urho re rhunda ama ru' egbe emwin khọ ọgh' ariana. Ighi te ya zẹgbẹle vb' okuwu n' ẹriẹ erha, ni ya miẹn ẹvbo otubu aro, igha y' obọ suakpa mwan uhunmwun ighi re iye nọ marẹn uyi ọmọ kevbe wẹ, umarẹn ọkpa umarẹn eva vbe na ye na, de ghe Osa gha ye ru' itohan gẹnẹ. Sokpan, ọkpa ghi nọ, dandan – dan, [*Ọdẹ ewẹn yi*] Alalutan! Ohun ọhanabe khian gha nọ n' iran ni niẹn obọ ohoghoi da ruẹ, uhunmwun nẹgia su k' ẹhaẹ nọ sọnọ iran gha khian vb' odaro n' iran ga, idobo ọgha s' iran digiẹn n' ogiuwu gbele vbe n' osorhue gbele ọka re. [*Ọbẹn okuku, kie ivie hia y' otọ*]

OKORO: Iye! [*Ọho nọ te dedẹe, Iyẹe gbaẹn egbe nẹ*] Vbua rie na yi? [*Ọgbakhe eve*]

UMẸLU: Ghẹ y' egbe kanmwẹn ni mẹ ghẹ mi' uhuki zọ ariavbehe n' uwẹ ghẹ s' ẹmwin ọba s' ẹmwẹn enikaro. [*Ọrhulẹ kpa, ovbiẹre te lelẹe, sokpan ọ ya demudia vb' unu ẹriẹ gha viẹ daẹ ehọ. Eve were vb' iyeke egba*].

OKORO: Heu! Iyemwẹn iran we na ni. Ọye ya de y' uhaẹ n' Okuwu. [*Ọviẹ*] Ẹ – ta iye nọguọmwan. Owa ọdọ ughi la, uma ghi s' ẹdẹ ẹhi, uhaẹ n' oloi vbe ruẹ khian rẹn, ẹre ughi na ya gb' ọsọre mẹn w' uwu oriara rhunmwunda mwẹn. Mẹn vbe de vba. Alughaẹn n' ọrọ ọre wẹ izẹgbẹle vbe n' uwẹ y' anina ọmọ ru na. Igha gi' Ẹdo kpaẹ umozo ghe mwẹn ruhunmwunda ohoghoi n' Uwanguẹ n' Uselu ba mwẹn re. Ẹre, ate, ighe t' ikpa vb' ẹrinmwin ighẹ ide do ri' Ọba. Ọma, ehia khiẹn vba s' akharha Osanobuwa. Iye! rherhe. Sokpan ye re ya dia khẹ mwẹn vb' oke n' anubode na k' evba gba suẹn. Uhaẹ n' okuwu n' ẹriẹ, tu gha vbe bisi bibi rua khiẹn uhaẹ n' ihoi ariavbehe, nuna ma rẹn ọruẹ ya lekhue ẹre. [*Ọgiasen kua. Ọviẹ ladian*].

ORU N' OKARO EGBA II

Vb' itẹ vb' ẹvbo Otubu. Okoro tota k' idin iyẹe. Ọgha vie s' ihuan irorinmwin kevbe urhomwẹn n' iyẹe.

OKORO: [*Ọghe idin*] Iye! Dọmọ iyemwẹn n' ọguọmwan. Iye! t' ite tu-ọ. Ai-taẹ, uwu gha gele z' uza nẹ ọghi fi' iyeke gbe. 'Ma miẹn ko gh' iye ma ghi khuẹniẹn ukpọmọkpa n' ovbiagan. Iyemwẹn nọ rẹn n' egbe, ẹi re t' igui rhunmwunda ẹi r' iyi n'ewanwan ighẹ ai miẹn osẹ nọ y' ẹrinmwin. Egbigururhuan n' Umẹlu n' iyemwẹn n' okpokhuo, nọ y' ogiọgiọ de iguẹ mi' ogiuwu ọlema nọ ghẹ do su' ọkẹgan ọ ghe nọ ma rẹn n' egbe y' uwu ọmọ nọ y' egbe khiẹn alẹkẹ ku-asa-ku-aghada rua ba. Iyemwẹn nọ y' uhunmwun gb' amẹn gb' ovẹn, n' imẹ n' ovbi' amimi ghẹ la r' uvun obọ fua. Wẹ n'_igbu etianran ni te ya hin egbe. Wẹ nọ ma gi' ovẹn gb' ọmọ nọyan. Usẹmwẹn raẹ. T' oro ghi khian we. Iye n' isi' ọkhẹrhẹ nọ ma gi' amẹn gb' osorhue. Ahianmwẹn i t' ẹmwẹn ma ọmwan, ughẹ din zẹgbẹle, na miọn gha giemwẹn mu rhunmwunda aro agbọn re kevbe wẹ nẹi r' owa emuẹn vb' eken rhia re iyan vb' ọkpẹn erhẹn. Iye ughi rherhe vb' uhunmwun n' oseghe ọmọ gie ruẹ re. Ifiẹzọ n' Uwanguẹ n' Uselu ba mwẹn re, were, Uselu khaẹn Edaikẹn, igh' Ẹguaẹ n' ogbe n' Alaka aro ẹre ghi ye, ma ginan mwẹn. Osagbe-mworhue rhunmwunda ẹhi ọmwan i rha y' ọmwan urhu. Iye gẹdẹgẹdẹ kevb' ọguọguọ-nuwa ẹre ukhin mwẹn re, rhunmwunda ima miọn vb' ihe oya. Irhe ma kha ighẹ ikebe ọkpa ighi ya tota rhunmwunda ighẹ uwẹ ghi hiọnrọn, ni do bisi vb' Ẹdo. Hiehie! Ehẹngbuda ikhian ya ri' Ọba vb' Ẹdo. Ọba Udazi n' Osa n' Oghoduwa yi mwẹn re vb' ẹrinmwin ẹre avbe biẹ mwẹn re. Ikp uri ira ya vb' Edaikẹn, ikpuri ira ya vb' Ọba. T' ikhian y' Ẹdo aro mi' ughe y' Uwanguẹ n' Uselu kuẹki wa' obọ re rua rhunmwunda iran yẹn ovbido ihiẹn n' iran ma na gun mwẹn ri' orhiẹnrhiẹn enẹnẹ. Iye gha ghọghọ s' ọyẹmwẹn vb' ọrọn rhunmwunda ọbẹlẹzẹ emiowo n' Asakpuẹkẹ ya koko agbọn ẹvbo uri ẹre uyi mwẹn nuẹn khin. Ẹre uwẹ ka wu khẹmwẹn ọdamwẹn rhunmwunda

ọmọ ighẹ k' aro ẹrinmwin n'ọmwan ọre erhunmwun nẹ ana. Sokpan nu – – . . . [*Ọhunwan s-un*] Ọma iye. Gia v' iyeke da' egbe na gb' ọkhiẹn ẹdẹ hia n' egbe. [*Ọsa eve rua. Ọzihuan so–"Ọmọ ni ya khẹ iyeke ghẹ de ovbimwẹn". Ọladian*].

ORU N' OGIEVA EGBA I

Vb' Ughọzọlua, Ọba, Emada, Iyasẹ, Ẹro, Oliha, Osodin, Ihama, Ọlọtọn, Esọgban, Akarọnmwọn, Odiọnmwan kevbe avbe ikpema miẹn. khuẹn niẹn. Iloi hia r' ogiukpo.

AKA: O O O O O Evba-vba-aa
O O O O O Evba-vba-aa
O O O O O Evba-vba-aa
O bugie O! Evbavba
Ọ́ bugie O! Evbavba
Ọ́ bugie O! Evbavba
Ù – gie gha do re ofu – ru – fu – ru,
Ọba gha tọ, ọkpẹ – re!

ẸVBO: I s ẹ ẹ.

EHẸNGBUDA: Ite suẹn ẹmwẹn ta gẹnẹ w' ikpema kpe mẹ ya z' ihana n' enikao kevbẹ erhamwẹn vb' iyemwẹn.

ODIỌNMWAN: Ọba gha tọ, ọkpẹ re!

ẸVBO: Isẹ ẹ.

ODIỌN: Ikpema, ẹguaẹ t' uwa.

IKPEMA: Ẹguaẹ ruẹse umogun.

ODIỌN: Ema. [*Ema suẹn d' omwan. Ọba kpaẹgbe, Ọgbe ebẹn l' igi' enenẹn. Ọmu' ebẹn weriegbe n' ọmada II. Ọtota*].

IYASẸ: Ọba gha tọ ọkpẹ - re

ẸVBO: Isẹ ẹ. [*Ema fiaẹn*].

EHẸN: Ekankangban kevb' Ikadẹlẹ na ya d' agbọn yi, ikpọnmwẹn uwa, ivbe t' uwa kakabọ. Ẹdo n' ẹvbo ahire, mẹmwẹn ọgie na ti' uwa rhunmwundẹ amẹn akuete nọ bi nọ te khian rhọ y' ọmwan ẹvbo na w' obọ vb' egbe ẹre, n' ẹhoho nọ lelẹe ghi viẹ ikhinmwin kiọkiọkiọ usun-imwọngbẹ lovbiẹ ọ ghi te hohua. Ẹdo, ẹvbo 'taye t' ọrọn ẹre nọ. Ẹbo, ẹtin kevb' ẹwaẹn ẹre avbe enikao, ighẹ, Oguọla, Ẹwuare kevb' Ọzọlua ya daẹ yi. Ẹre odaro ẹ

Ọkhuaihẹ Noyeru, Idemu nẹi de mu' ọvbokhan sokpan ẹghele vb' ẹtin, Ogiamwẹn – abọ n' Oka, Aranmwigie nọyaẹn Okhirhi, Owegie n' Ẹtẹbọ nọyaẹn Oriọ, Elekighidi N' Ogbeneka, Ẹgbẹdin n' Ọmọza, usẹn aya rh' evbare kh' Ẹgbẹdin, usẹn Ẹgbẹdin yari' evbare, Ọkhuọnmwin ọvo n' Iguisi, Egbaẹn n' ọmọbe n' Iwu, Ọgha l' ọpia vb' Iwu, orogho ghi do gha lẹ kpẹn vb' unu guaẹ, ivin n' Oregbẹni ghi gha khara, Atabatibo n' Ogbe, Ẹbomisi nọyaẹn Ugo, Izẹlogha n' ẹbo ma hiẹ nọ yaẹn Isi, Ọvatọ n' Igieduma, Isẹ n' ovbi' Ẹruvbi, Ezemu nọyaẹn Obo, Egbọmwanrhuan n' ovbi' Olokhunmwun, Orum wọnria n' ẹbọ n' Utẹkọn kevbe nibun-nibun vberiọ, ẹre, avbe ọkhọnmwugborie Ọba ni hia na ri' Ọba le vb' ore Ẹdo? Oliha!

OLIHA: Ọba gha tọ, Ọ kpẹ re!

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Vbẹ re n' Uwanguẹ n' Usclu kevbe avbe ikpayẹ ọre na gha tu' ehioihioi tu' oyao nien ikpianbọ akuọkan kevb' ohoghoi daẹ Ogiobo, ighẹ rẹn i ghẹ agha gele s' Ẹdo, Ẹdo ye re. Zẹ vbe nọ r' itan kevb' iyi ẹdo de, wẹre nọ g' ọba ẹse ọriẹ ere n' egbe ọba, wa ni daẹ mẹn vbọ i khian hiẹnhiẹn ugbodoko vb' akharha mwẹn.

OLIHA: Ọba gha tọ, Ọ kpẹ re.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Vb' ẹghẹ mwẹn i gha mu' egie ọgbọn ihinrọn so, Ukọniwẹguaẹ, Ukọniwebo, Ukọniwẹriẹ, Esama, Eratọ, Ẹzẹle kevbe Ọhẹnnika.

IHAMA:)
ỌLỌTỌN:) Ọba gha tọ, Ọ kpe rẹ.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Banbanna nia, zẹ vb' okpemwin n' Ẹguaẹ ya kuanzọ n' emwan atosi, Ogie gha si' akọn gba, hu' ẹnina bẹkun vbe ziengbe n' ẹbẹn guọghaẹ n' emẹn n' egbe iran vbi' uran kevbe wẹ egie Uwanguẹ n' Uselu gbẹro vb' ẹghẹ mwẹn.

ODIỌN: Ọba gha tọ, ọkpẹ re.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

[Akairọmwọn tuẹe, Ọba la' ugha]

ORU N' OGIEVA EGBA II

Vb' ikun Uwangue—Osokhirikpa. Uwangue tota gha hewe vbo ze kp' egion. Eghianbunsose kevbe Uwuigbe vbe re' evba. Uwuigbe gha vbie y' uhun gbe, yanyan tole egbe khurukhuru igba uri igba ogban. Esose gha kuen uhanbo.

ESOSE: Uwuigbe, ghe ghi vbie e uriokhoe.

[*Ohae runran rhio re. Erha iran gb' okoyon gh' Esose. Esose ma z' obo vb' uhanbo no kun. Ovbe suen ovbe igh' Uwuigbe. Esose gb' okhokho yo r' uhunmwun*]

Ghe ghi vbie oregbe gbue.

UWUIGBE: [*Ogha vie. Vb' urhu eve*]

Eghianbunsose! vbia vbe rue re nia? Laho ima vbe kp' orhu no s' ugbo rue ra iye aro rue vbie?

UWANGUE: E – ghian – bun – se – ose! Omo odion ukhin! 'We yayi ighe ekhoe ibisi oghe iyue ni gha sue s' ehe rhokpa ra? Ukhien eson mi' ovbiuwa s' obo mu n' ovbi' enofe. Ugha rhunmwunda ighe ime ofe se vb' Edo khion Oyevbu, ighi y' erhan tao umian vbe n' Edo ru' Azighode n' Ovbiogie n' Udoko rhunmwunda ikhian kue nu ya mw' owa khien evbo nede ne no ma yaen ughe gha na gha khe ughe.

ESOSE: Ere ona ugha lele la mw' egbe!

UWANGUE: U – kpe – omuen! [*Ohunwan s-un*]. Okitikiti, E – riode! U – un. [*Vb' urho ore, Iyase vb' Oliha re*]

OLIHA: We kha soe!

UWANGUE: Ya ghe no ni khin uwe. [*Omuaro da Uwuigbe*].

OLIHA: We kha soe!

UWUIGBE: Dia no ni khin.

OLIHA: Wa tue y' Iyase Oba kevb' Oliha evbo.

UWANGUE: Kha m' iran gha de uwe. [*Iran la' owa*] Wa b' okhian. Dole aga ni yi 'we. [*Uwuigbe dolo e yi, Iran tota.*]

IYASE: Osokhirikpa, a y' ebo y' efe ghagha.

UWANGUE: Emwan ama na ruee. [*Omu aro dae Ivbiere*]. Wa gha rie ikun n' ore, Omwan gha re, atama ren ighe itaemwen r' obo. [*Iran kpao khian*] Uwuigbe, kha maen Iguehiduwa rhi' evbee gi' Ekpenede vb' Oliha.

IYASẸ: Ughẹ re ighẹ Agbakpan na, Ọghi wa gb' unu y' erin oghian mwẹn. Eri' ovbi' ẹgbẹ sakan.

UWANGUẸ: Ii, ugha riẹ Iyasẹ, urẹn ihua? [*Ọmu' ẹvbẹ re*].

IYASẸ: Vb' aro agbọn na idiẹn ruẹn tẹ Ogiọbo.

OLIHA: Ẹre Osa n' udazi ọzẹe ighẹ ima n' avbiẹrẹ guan. V' ẹvbẹe Iyasẹ na te na re na. [*Ọyaẹ n' erhunmwun, ọvaẹ. Uwuigbe muẹn lega. Ọkpao*].

IYASẸ: Uwanguẹ, Oligbegbe w' irọẹn, sẹ eve i raẹ ighẹ ihu' egbe ọho egbe miẹn, rhunmwunda ọrin ughi rhi' ehọ mẹn ta yi. Ma n' Ẹdo ọyaẹ kp' itan ighẹ ama wu, izabọ gha rọẹ igbu. O — [*Uwanguẹ fiaẹn yọ r' unu*]

UWANGUẸ: Izabọ imẹ rọ igbu nẹ de gh' owuẹ ma he rọ.

OLIHA: Wẹ giẹ guan! A vbe huẹn edẹ bibi, ra, abalazu nu y' egbe owiẹ suẹn gha rhọ iye fuẹ aro?

IYASẸ: Uwanguẹ, irẹnrẹn ighẹ igha gie na tie ruẹ, tu de do khuẹn niẹn mwẹn, sokpan nu ya rẹn igh' ẹmwẹn na kpọlọ ẹsẹse, ẹre ina y' ika tua otọ gha di' owa ruẹ. Ugha gb'aro k' otọ ugha rẹn ighẹ ọha samwẹn. Ọse usẹn n' evbiraro ghi mumwẹn guẹ. Rhunmwunda ọrin, ọsemwẹn ughi laho y' ehọ ru' ẹse mẹ ta yi.

UWANGUẸ: Iyasẹ, 'mẹ te w' otuẹ kekan nọ, laho khian mwun. [*Ọtota ẹse*].

IYASẸ: Vb' agbọn n' ima ye na, wẹ n' Osokhirhipa, uzẹ vb' iyeke ọbo rhọkpa rhunmwunda ẹbo gu' ọbo ro, vb' ọghe ẹfe, ama miẹn ai ru ẹre ukhin rhunmwunda tu s' obọ mu' iri igho kevbe emwin na ya yan agbọn. Rhunmwunda ena hia, eni na he uyẹnghẹn re ma gia rhiẹre y'erhẹn tọn re ẹre ukhin, vb' obọ Ẹdo kevb' Ọba n' iran ga. Sokpan itan ni r' otọ de ighẹ ta vbiẹrẹ tọ.

UWANGUẸ: Iyasẹ gunmwẹn guan. Eban mẹ gha ye gha siẹn azẹn ra? Ẹhi mwẹn ghẹ gun mwẹn khian avbiẹrẹ.

IYASẸ:)
OLIHA:) Isẹ ẹ.

UWANGUẸ: U wa i ghe khian avbiẹrẹ o! N' uwa mi' unu ya sinmwin oghaẹ nọ khẹ k' uwa.

IYASẸ: Isẹ ẹ.

OLIHA: Isẹ ẹ

UWANGUẸ: Osa n' Udazi ghẹ gi' egbe mwẹn kpa ẹdẹ n' igha n' ẹko avbiẹrẹ n' ọyẹvbu. Adeghe egbe bisi bibi ru vbe rio, t' ọmọ vberio gha wu y' ọmorhue ni yaẹ tue ukoko-ọghọ ya ru' erhan ya sinmwin emọ ni mue-gbe agbọn.

OLIHA: Ediọnmwan vbia kha ma hẹ? Gia siẹn rhuẹe nẹ ghẹ y' Ẹdo y' unu vb' obọ Ehẹngbuda nabiẹ bi' ukoko-ọghọ.

UWANGUẸ: Iyasẹ, ikhian ya rialo rhunmwunda iwina nẹ r' ọwuẹ. Ẹro, Ọlọtọn kevbe Esọgban ka do gun mwẹn guan nẹ vb' ekpa iko nu tie y' irakhuẹ. Igha re, igbolighi, i wa ghẹ rhi' ọghọ ne nọ khẹke, sokpan ọmwan gha niẹn obọ gha r' uwẹ damwẹn ighi y' ẹbo ye r' ama n' Osa y' uhe re.' [*Esọse rhule la owa*]

ESỌSE: Baba! Baba! Baba! Ekpakara mu Ebomagunmwẹn rioya! Ekpakpara mu' Ẹbomagunmwẹnrioya!

UWANGUẸ: Gunuẹ udeghiyeke. Heu! mamiẹn vbu lọkua hẹ. Ugha viẹ ghẹghẹghẹ vb' Ekpakara te khian ru' ọvbokhan. Emwin n' Uwuigbe ma ru. Vbe n' obọ gb' iyuẹ. u

IYASẸ: S' ọmọ na raẹ 'ko nu bu yo. [*Oliha rhulẹ khian*].

UWANGUẸ: Ọgha sọ raẹ tẹ ighe iyc n' ọmọ iwina mu. Okhuo nọghi ru' emwin nọ y' okpia y' ẹko s' ukhurhẹ, ẹi re, erio emwin ruan rẹn?

IYASẸ: Agha ghi lele ọrin? Ẹre uwẹ ọyan ọmọ?

UWANGUẸ: Emwin i ru mwẹn ọmọ tẹ nu gia gha khian.

IYASẸ: Laho ghẹ mianmian evba taẹ.

UWANGUẸ: Ihoẹn te. [*Iran ladian*].

ORU N' OGIEVA EGBA III

Vb' ikun vb' ẹguaẹ Iyasẹ, Ekhaẹmwẹn miẹn khuẹn niẹn. Vbe n' usun, Ẹro, Oliha, Osodin, Uwanguẹ, Ihama, Ọlọtọn kevb' Esọgban. Iran gha bian ọta, vb' obọ vb' obọ ọguọmwandia muẹn ẹvbẹ re.

ẸRO: Oko mu' ẹvbẹ ni gi' Esọgban va ighẹ iroẹn ghi vbe ka s' agbọn.

UWANGUẸ: Ẹẹn — O! ọgha vaẹ ẹgia re, rhunmwunda t' Esọgban he ye vb' okhuo nọ r' owa adẹn nẹ l' evbare nọ gi' ọdafẹn re.

OLIHA: T' Ẹro ba taẹ nọ vaẹ. 'Rọẹn ma rẹn i gh' Esọgban ri' okodẹ?

IHAMA: [*Qmuaro daẹ Esọgban*] Wẹ ruẹ e nu mu' ẹmila iran n'iran, niran ghẹ ghi khuẹ ukpẹ yan ruẹn?

UWANGUẸ: Ihama, ọyadẹ i fuẹ uwa n' Ẹdo egbe. Wẹ yayi ighe nẹi khian sẹtin d' ẹmila gbere vb' ekhaẹmwn ni tota na rọ? Ẹhimwẹn ghẹ gun mwẹn khiẹn emazuọkọ nọ ma miẹn unu ya te vbọ ruẹẹe.

ẸRO: Ẹmwẹn ẹmila nọ khiẹn ikhiavbọ ulalagbo na ma g' imẹ rẹn otọre. Oko wa rhan rẹn n' uwa ghẹ do gbe mwẹn y' ogboi.

IHAMA: Ẹre emila n' Iyasẹ mu n' ekhaẹmwẹn vb' ghẹ nọ na gu' ebe dia nọ.

ẸRO: Guan ladian Ihama, ighẹ urẹ okhuo.

'HAMA: I wẹrẹ ẹmila n' Iyasẹ mu n' ekhaẹmwẹn vb' ọyaẹn ẹhiẹn nọ. Iran wọ de yọ re urhu.

UWANGUẸ: Ihama! wa gba gbẹ re ra, ighe n' Ẹmila? Ọwọ wẹ ọde yọ r' urhu. Ohanmwẹn vbe gb' ọmwan gb' ẹmila re? Ọrin re usakanmwẹn nọ y' erhumohi khiẹn nẹ mwẹn iye?

IHAMA: Wẹ ghi w' iran mu' ẹvbẹ n' ọmwan ọvbehe vaẹ ra ẹre, ọkhọrhọ hu' oya n' egbe ẹre.

ESỌGBAN: Ima te gbẹre ighe ihuaro nọ gb' Iyasẹ ọhẹnmwẹn ọye isekhamwẹn khian. Iri ọ wu yi ghe n' ẹmila na kha na.

OSODIN: Ẹre ọghọ ni Ediọnmwan. Ima te ho ni guan yọ usin. Ọgha wu y' iri tu mu fua? Ọkhọkhọ kẹkan gha wu vb' obọ na muẹn nẹ mwẹn, a ma rẹn vba ruẹ hẹ? [*Ọmẹn suẹn*].

UWANGUẸ: A deghe Ẹro marẹn ighe irọẹn ọkhẹke nọ vaẹ ighe n' ẹvbẹ vbe n' Iyasẹ ire mwan a mu gun mwẹn.

IHAMA: Ọna iko na do vb' owa re na khan mwẹn ighe n' Iyasẹ. Natiere gha re ai miẹ nọ ti' ọmwan. Ẹre irọẹn y' ẹmwẹn khian nana miẹn ighe ohiẹn ẹmila vb' ohiẹn nọ gha v' ẹvbẹẹe aghi vbe bu.

OSODIN: 'Wẹ rẹnrẹn deghẹ ọna atie rua ba?

IYASẸ: [*Iyasẹ la' owa*]. Ẹre ọre i ti uwa ba. Ii, wa vbe muẹn ẹmwẹn ẹmile hẹn. 'Mẹ wẹ a vbe buẹre nẹ nọ hare.

IHAMA: Igbina ọghi te kẹ.

IYASẸ: [*Ọmuẹn ẹvbẹ ya n' erhunmwun, ọvaẹ*] Ẹdo! ẹ ẹn, mẹ ọ gie na tie rua rhunmwunda agbọn ọkpa sẹ miẹn agbọn n'

ariavbehe kevbe wẹ ovbiẹgbo kherhe ana mien ẹgbo okina. Agbọn fiwerie e. A ghi tote na ghẹ rhie rhuan yẹ abukpọn vb' obọ Qba nọ rọ na. A-ghẹ y' aro ọvbokhan ghẹre. Ubo ẹre nọ n' Ẹdo, t' iran giẹ re, nọ do ria Ẹdo ikhi vbe ni ghẹre. Ke na ya biọ nọ, emwin yẹnyẹnyẹn ma fo Ẹdo urhu. Ai khian gi' ukputu kputu nẹ ra n' ọfọe n' ukọ ogiuwu z' uza nẹ a ke gha lẹ gb' egbe. Zẹ vbe n' Ẹdo yaẹ kp' itan ighe avbiẹre ọ gie itekẹn owa ọmwan ẹtin ma emwan, wa g' ima y' ẹwaẹn guẹ du' ẹki n' aro ghẹ miẹ evbọ ghẹ mien nẹ ghẹ ya vi' egbe wu.

ẸRO: Aro uwa vbe d' otọ vb' egbe ẹre. A de gh' ẹre Ẹwuare ọla re, ọre emwin ovbehe gẹdẹgbẹ. Ọsẹre ọsẹre a mien vb' Ẹdo. Osa-no-buwa ai mien ovbiẹre ọ na khin vb' ẹyẹn. Nọ do fe vb' obọ re gha mẹn tin n' iyẹn? U-un, Ọma.

OLIHA: [*Ọgbe okhekheogiẹ*] Ere n' uwu ma gbe ọye uwu talọ tie t' iroẹn te wu. Iyasẹ guan ighe Ozi vb' Efi ọ ra do la vb' Ẹdo na.

IYASẸ: Zẹ vbe ni ka nana de usin, ai khian gi' esagien s' ima ẹkun nẹ a ke suẹn gha gb' ọkuẹkuẹ. Ẹwuare ru sẹriọ vb' aye, ọna y' Ẹdo khien ọmọ-ọdọ vbe n' Uhẹ khare. Ọna ye Uzama n' ihinrọn khien ituasẹn y' otọ n' ọguọmwandia omoriukhu. Ọvienriọba n' ọniada Ẹwuare "wẹ na g' iroẹn wina wu yọ ighe nọ yaẹn ariana ma yaẹn nọde". Agha l' ugbo Qba gbera ama rhi' emwin ese i siẹ y' ọmwan egbe, rhunmwundọrin, ọ gha guan ra ọye iyi, a ghẹ gui, aghẹ muan, ovbieghẹ khere nọ rhunmwunda emwin kpẹ rhanmwẹn ọma s' ufomwẹn kevbe wẹ ẹvbọ khọ Ẹdo egbe, i yẹ ikpia.

UWANGUẸ: Iyasẹ lahọ iri' owa, ni hoẹn na gha sẹ mwẹn ya lẹfe vb' obọ re, adeghe riọ nọ.

IHAMA: D' ọvbehe nọ te khian ye ta yi? Ọ ma . . .

UWANGUẸ: Ihama ugha hẹ vba mwẹn, ighi viọ ruẹ ivin ekuẹ laẹ uwegbe. Wẹ n' okhuo. Ẹre ikun Iyasẹ una le. Emian-mwẹn oya, ẹre rhunmwunda uwa ana we n' unu gb' ubo re. Wa ghi gun mwẹn kpao nẹ ikhuo ke mi' agba dia.

IYASẸ: Uwanguẹ, Ẹn O, ọrin sẹ. [*Uwanguẹ ladian*].

ẸRO: Iyasẹ uruẹse. Zẹ vb' ọkao ẹvbo, uru' ọghuẹ nẹ. Nọ ghi ya fie v' igban gharo vb' ake nọ ye, irọẹn ghi rẹn vbọ khian ghi tọn ofẹn ọrẹn hẹ. [*Ekhaẹmwẹn tuẹe ọkpọkpa, Iraṇ kpao.*]

ORU N' OGIEVA EGBA IV

Vb' Ughọzọlua: Ọba, Osodin, Ọkaodiọnmwan, Uwanguẹ, Akaraọnmwọn (Ọdẹn) Iyasẹ, Ẹro, Oliha, Ihama, Ọlọtọn, Esọgban, Ọmada I & II, Uwagbọe debaẹ emwan rẹn kevbe Ikpema. Iloi hia vbe r' ogiukpo.

ỌDẸN: O O O O O Evba - vba a, O O O O O Evba - vba a, O O O O O Evba - vba a, Ọb' ugie O Evba - vba a, Ọb' ugie O Evba - vba a, Ọb' ugie O Evba - vba a, Ugie gha do rẹ ofuru, furu, Ọba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ

ODIỌN: Ikpema! ẹguaẹ t' uwa!

IKPEMA: Ẹguaẹ ruẹse Umogun.

ODIỌN: A tua obọ y' ema nọ gha de omikhomi. [*Ema—suẹn rẹn.*]

OLIHA: Ọdẹn, ẹguaẹ tuọ.

ỌDẸN: Ẹguaẹ ruẹse Umogun! [*Ọrhie Ukhurhe ọhọ ladian*], O O O O O Evba-vba a, O O O O O Evba-vba a, O O O O O Evba - vba a, Ọ b' ugie O! Evba - vba a, Ọ b' ugie O! Evba - vba a, Ọ b' ugie O! Evba - vba a, Dọmọ Umogun, ovbi' Ẹkpẹn n' owa, Adumila! Ikeji Orisa, Agbaghe n' Ovbi olokun, abiẹ y' uwa n' Ovbi' Odua n' uhẹ, Ovbi' ada Ovbi' ẹbẹn, Ovbi' ekuabọ n' olọ, Ovbi' ekẹnẹkẹnẹ madẹyọ, ugha tọ gha mose, Ughi khiẹn Ọba n' Evbavba nu y' ọkpọ ẹrọnmwọn dugie; Ọba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

ỌDIỌN: Ọba gha tọ ọkpẹre!

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Iyasẹ zẹ vbe ni ka taẹ wẹ, igha mu' egie ọgbọn ihinrọn so vb' ẹghẹ mwẹn kevbe wẹ, iran ni g' ẹguaẹ se i khian rhi' obọ oya kevbe ọghe aimwẹn k' agbanmwẹn rhunm-wundọrin igha m' Esama ẹdẹ n' ẹrẹ vbe ni gha vbe ki'

okuo daẹ Ọyọ zẹ wẹ ai y' uhunmwun maẹn ọvieẹn nọ sọtẹ enaren.

IYASẸ: Ọba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Iyasẹ, ughi mu' egbe nu y' iyokuo Ẹdo s' ukpukpẹ gha ri' Ọyọ ya kha ma iran igh' ẹbọ nọ we gha r' ogun, i gh' ukpokpo aya gbẹn odẹ s' aro ọre". 'Wa te kpao, wa ghi wẹ Akarọnmwọn y' amunu okuo n' iran, kevbe wẹ n' idunmwun ewasẹ kevbe avb' ọgbọkanmezi ebo mu' egbe y' uwa ihẹ.

IYASẸ: Ọmọ gha tọ kpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Akha m' Uwagbọẹ ladian.

UWANGUẸ: Uwagbọẹ ẹguaẹ tuọ.

UWAGBỌẸ: Ẹguaẹ ruẹse Umogun.

EHẸN: Uwagbọẹ, 'mẹ ọ gie na tie ruẹ zẹ vb' ọkpa kpataki vb' usun ekpaḳpasusu, ni mudia kpasi ya fan mwẹn vb' obọ Ẹdo vbe kpa igbo n' Uwanguẹ n' Uselu fian fiọ mw' egbe. Vbẹ r' uwa, katekate uwẹ n' Uwagbọẹ, t' etianran gha rhi' ora. Zẹ wẹ, ọkpọnmwẹnse ọwa ru' irọẹn ọvbehe kevbe wẹ ẹdọkpa i gbe, i gha ha ruẹ use nu mu gun mwẹn. Rhunmwund' ọrin, igha da tie ruẹ banban nia, ni maẹ egie zẹ vb' ikuanzọ n' ẹguaẹ ya saẹn ẹse. Uwagbọẹ, Uwagbọẹ, Uwagbọẹ, Uwagbọẹ!

UWAGBỌẸ: E – yọ.

EHẸN: Vb' ẹtin Ẹwuare Ogidigan kevbe Enikao ni y' egie ru' aruọma, Uwagbọẹ, Imaẹ Esama.

ẸVBO: [*Ọkẹgan ughughan*]. Ẹn o·

Ọgbemwin re.

I i i i i i.

EHẸN: Ughi suẹn gha y' egie ruẹ hio, zagadabu. Iye ehaẹn egbe hia nuẹn. Ẹgbẹle, Abuwa, Ekpẹn, Odigba, Ẹguẹn, Ada, Ẹbẹn kevbe Erhu—ikẹkẹzẹ n' ọvieẹn irhuẹ.

ẸVBO: Ẹn o. Ọgbemwin re.

I i i i i i.

EHẸN: Ọkpa ghi nọ, eva ghi nọ, ima wẹ gbe mwẹn gbe mwẹn ọmọ, ho emwin nọ gha rhia mwẹn ẹvbo. Ima wẹ khieẹn oghianmwẹn. Ugha we nu ho emwin nọ gha gbemwẹn,

gbemwẹn emọ rhia mwẹn ẹvbo, dandan – dan, erhamwẹn n' Ogidigan, Enikao, Enigie ọgha bun-ruẹn ẹyaẹn.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Uwe nu khi' oghianmwẹn sọtẹ mwẹn kevb' ẹvbo mwẹn tu gha rhi' egie wiaẹ ihue.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Kpao iguẹ nu ya ghọ gh' egie l' igie enenẹn na ghọghọ egie la – Ogbe, Orenọkhua, Uzẹbu kevbe Uselu.

UWAGBỌẸ: [*Ọmiekẹn, ọkpa egbe. Ọzẹ ihuan so, ọgha gbe, ẹvbo buẹre yo vb' ihuan vb' iku. Ema Ẹdo Emighan suẹn rẹn. Ekhaẹmwẹn Eso gb' ẹbẹn, ema fiaẹn ukpa dọyọ.*]

ORU N' OGIEVA EGBA V

Vb' ọgua vb' owa Iyasẹ. Iyasẹ tota, Oghiyan, Ukinebo kevbe Idẹfua vbe tota. Ukinebo mu' ọmọ okhuo yaẹn ukegbe. Ehehia ye kurọ. Aro erhọkpa i ma vb' uhunmwun. Emọ eso tota baẹ iran.

IYASẸ: Emọ kevb' amwẹn, ọgha kẹ eso vb' uwa gha họn nẹ ighẹ iri' okuo n' Ẹdo. Zẹ vb' okpo ọghe igiogbẹ, ọma khẹkẹ ni s' owa raẹ vbe n' ima na b' ude t' ẹmwẹn iyi nọ gha-a rhinẹ orhiọn a deghẹ ọ te khian bibi. Nọ r' orhun-mwunyẹn vb' owa nai r' uwa. Wa rẹnrẹn ighẹ igha te họn ẹmwẹn okuo vbe nia, na ya rhi' ẹtin ma hiẹn usi, i gha dan ghọghọ vb' okhuo n' ogiọbo nọ hiẹn usi rhie gha rie isi. Sokpan wa gha miẹn, i ghe ke ni ya họẹn ighe i mẹ ọ vie iyokuo Ẹdo ri' Ọyọ, inian mwẹn ri' ọkuọ a, esagiẹn mwẹn keghi rhu, rhunmwunda egbe ẹre ma kpa mwẹn gẹnẹ. Ẹre wẹ imẹ n' Ẹkpẹnẹde gha lele okuo na gha rie udu mwẹn dun mw' ọka yi. Nọkhin nọ wẹ, vbi tere, okpamẹn n' ẹhoho nọkhua khian lele gha rhọ vb' Ẹdo. Ẹ – khian rhọ kpẹ, sokpan, ọ gha kanẹ emwin hia i khian ghi gha ye vbe nọ ka yeyi rhunmwunda agbọn gha fiwerie, khiẹn eluburhubu. T' ikadẹlẹ hia na ya d' Ẹdo yi khian rue ghe s' inia.

ISIUWA: Iyasẹ, Ebaba, Uzi mana mana, okpia i ru' ẹmwẹn ero, nu s' akọn de ọta nọ r' otọ na.

IYASẸ: Oghiyan, uvbi, ovbi' ogie nọmosɔ, obọ n' olọ. Ẹ – ẹn! Uwu gha khian gb' adazẹ, ọghi yẹn r' ehọ rhuẹ r' aro

l' ikpia. Irẹ iwoki nọ sẹtin te vb' akhuẹ gha biẹ. T' egbe wa gieṇgieṇ mweṇ mu' amakan ke na ya mu' ẹmweṇ okuo na so. Vbe ni bẹghẹ re, ẹre okuo nọ gha gia rherhe balọ zaizai rhunmwunda, tọ muegbe nọ khian ya guọghọ ẹghẹ. Ni ti' uwa ba ọre wẹ okuo na họn y' otọ, ẹgb' adowẹ. Ikhian kpa, ẹghẹ ni gha ya re, ra de ghe, ighi de, ma gun mweṇ reṇ. Rhunmwundọrin, wa hia ghi d' egbe uwa yi. A ghẹ gui, aghẹ muan, a ghẹ mu' atẹ ẹmweṇ n' ọkanabe nọ si' ologhọ owa ghẹ do re. Emwin vbe riọ, sẹtin gbe nọ bẹ ibọkọ y' ukọnmweṇ ra okhian. A-kakabọ gha lẹ n' isusu vbe n' ọmaẹn lẹ n' uhigbin nọ ze. Wa laho vb eni—ẹ avbe ẹrinmwin n' ẹgbẹ mweṇ, wa gha daẹ meṇ vb' egbe ọmọ okpia ọkpa n' Ọkọndudu ya rumweṇ ẹse, kevbe Isiuwa ighe ọmọ okhuo ọkpa n' Ehẹngbuda vbe mweṇ nọ ya zẹ mweṇ oruaẹn. A ghi gha re iran meṇ vb' odaro ẹbe vbe na re ẹvbẹ nakhian a ya ru' adazẹ, vb' ukhunmwun.

IDẸFUA: Ọ ma gh' ima hoẹn. 'Ma n' ivbiẹ evieṇ ọmwan n' iro ẹre a ho nọ wu lo utere.

IYASẸ: Idẹfua, aro nẹi mweṇ ilekhua tọ rhu. Mẹ ti' eso evieṇ ọmwan wan? He-u! ai – taẹ Osanobuwa, u-un! Ehia ma. Ẹkeṇ isekhaẹ-mweṇ mu n' Ogiuwu vb' egbe ruẹ. I-i! Idẹfua, vbi rhi' okọ la ẹzẹ n' Imimikpọ khian ya gu' ẹrinmwin du' ẹki, ẹru na rue. Uhe nọ bi' ọmọ oya, akuọkan ọ gbe. Ẹmweṇ – ata – nọ, itan Ẹdo de fua.

UKINEBO: Ọdọ laho ghẹ gui y' iriaẹko la ẹgbo. Ma gha d' egbe ima yi u tere.

IYASẸ: Udazi ghẹ gi' emwin tighi. A deghe a mieṇ ighe ikọṇ ẹko rọ, a – buẹ Uwanguẹ gha khian. Iye Aimieṇ-Uyin-mweṇdẹ, ureṇreṇ ighe iyoha ẹ – evbatiẹre ovbuẹ khin, ukhunmwun ẹreṇ r' aka vba. Wa hia ghi vi' ukusẹ ekhọe ya gha gb' iyare n' eni ghẹ l' ukọnmweṇ wirua. Ọ ma, wa ya gha ru' emwanmwan nọ kẹre hia i gh' ugie khieṇ irakhuẹ.

EHIA: E e e!

UKINEBO: Ii, ọvbokhana vbe hiọ.

[*Ọgua kpa egbe muẹṇ rhulẹ ladian. Ukpa dọyọ.*]

ORU N' OGIEHA EGBA I

Vb' isi' ọkha vb' uwoha, vb' asọn kankankan. Ukodo Osun ọkpa ye lẹlẹlẹ. Ọbo mudia, Ovbiẹre ọkpia kherhe m' ukpa mwẹn. Uwagbọẹ nọ rie Esama mu' ọkporhu nọ vie mwẹn. Adesusu ọkpa, Ikpayẹ ọbo, vie ọmẹn na sọre mwẹn gha vbe gb' isẹ.

ỌBO: [*Ọsi' oko. Ọyobọ gua lẹ uhunmwun aranmwẹn vb' ukodo*].
Ẹbo ọwẹ, osun eniwan rẹn asọn, osun n' odighi ilẹ, osun imẹ n' ovbiẹwu emianmwẹn, Uwagbọẹ nọ rie esama nọ. To do lẹ gbina. Ọri' okuo nẹ ghẹ khọn wi. [*Uwagbọẹ gha bannọ ukpọn, iran n' ekpa gha gb' Isẹ. Ọbannọ fo. A s' omẹn yọ r' ẹkun. Ọvi' obọ y' otọ, a viọ r' owẹ veva gh' ukhunnwun. Ọbo gha khuọre n' erhunmwun. Uwagbọẹ tobọre vbe n' Erhunmwun. Ọbo si' oko. Ukpa dọyọ: Iran ladian.*]

ORU N' OGIEHA EGBA II

Vb' Ẹghodo—ẹriẹ ọghe Iyasẹ. Isiuwa kevbe Idẹfua mu' atẹ ẹmwẹn ne ghoghogho. Ukinebo tota vb' efẹn ọkpa nọ re fua, rhi' obọ k' agbanmwẹn gha mue n' egbe ẹre ro.

IDẸFUA: D' ọmwan nọ tẹn ukpọn gue mwẹn onurho yi, n' ẹrinmwin muẹn fi' ebiebi?
ISIUWA: Laho, wẹ wẹ re ọvbokhan na ni gie nọ ya tẹn ukpọn y' ovẹn mẹ nọ? Laho ghẹ gui, I de ya dọlọ ẹ yi.
IDẸFUA: Iwẹ d' ọmwan nọyaẹn ukpọn n' iran tan y' Ehe n' ovẹn la laẹ mw' ughugha yi nọ wu y' ebiebi?
ISIUWA: Laho iye Imade, i wẹ r' imẹ ogie, nu laho.
IDẸFUA: Isiuwa, tu tie mwẹn y' ihẹn ra tu mu' ihẹ nẹ r' ọwuẹ? Ughi gha de y' unu' agbọn vb odọ.
ISIUWA: Laho ghẹ gui imarẹn ighe ọgha sonuẹn.
IDẸFUA: Uguimwẹn gha la ruẹ egbe, ho re gho dọ. Ẹhimwẹn ghẹ gun mwẹn mien ẹzọ o.
UKINEBO: Wa la ho rhunmwunda Oghoduwa kevbe ọdọ uwa nọ r' aranmwẹn okuo' gb' amẹn sa wọn vb' ẹmwẹn na.

IDẸFUA: Gi' ovbiọba ya mwẹn vbe ruẹ rua. Ima rẹn vbi si yọre egbe vb' owa Iyasẹ. Ẹi-gun mwẹn wọn rhi' ukpu y' otọ. Imarẹn degh' imẹ ọdọ re ya muẹn kap vb' otọ? Ọma ighẹ ekhuẹkhuẹ gha bu' ohiẹn egbe ẹre. [*Ọya tọta gha gui. Ọda tie ọvbiẹre ọkpa. Ọma khuẹn niẹn.*] Ẹ khuẹn niẹn. Iyayi ighẹ iran kha marẹn nẹ ighẹ ovbiọba nọ. Gha ku tẹ ovbiọba nọ ma fe. [*Ọmọ ọkpa khere la owa*]. Ovbiọba wẹ vbe khin ra oko? Lare ighe ọkpa ma vbe ruẹ khin. Ivbiẹ Oviẹn ọmwan ma khin. Ghẹ y' egbe taẹ Akugue nọtie egbe ẹre ovbiọba do kulua khiẹn evba ya gbo giẹ. Agbọn ye lọghọe ovbiọba nọ' rẹn n' egbe, ama i wẹe—

ISIUWA: Laho, ọna vbe sẹ nu gha lele rẹnrẹn lamwẹn egbe ra Idẹfua?

IDẸFUA: Nu-a khiẹn emwin rẹnrẹn, iyọha ruẹ i khin nuna gb'unu y' erin mwẹn?

UKINEBO: Iyẹ, Imade, a — a vbọ khin yi? Khẹ owa yi mwẹn, ẹrẹ ekẹn noro. Vbe n' ọdọ b' ude s' ẹdẹ riọ. Ukpọmọ okpia ọkpa nọ mwẹn, a rhiẹre gba y' aka izẹse gha gh' ẹdẹ are na z' ọhọ obọ n' ọkankan n' egbe ẹre de, n' ọrọgbọ miẹn, ẹre uwẹ na ye vulo avulo gb' ọkanabe. A— a 'ko, wa tohan Osa n' Udazi n' uwa - - - [*Ehiọzogie go la-owa*]

UKINEBO: [*Ọgua kpa egbe*] Ẹhiọzogie! Vb—ọkhiẹ?

ẸHIỌZOGIE: O-b-ọ kẹ nẹ ovbiyemwẹn ghi wu o. [*Ẹriẹ we ve, Iyọmọ tu ri' ore. Ehia lelẹe.*]

ORU N' OGIEHA EGBA III

Vb' owa ọkpa, vb' agọ ọkpa vb' odin Ọyọ. Iyasẹ vb' Esama tota gha ziro.

IYASẸ: Uwagbọe.

ESAMA: Baba, laho gha tie mwẹn Esama, ighẹ ọsẹ nugha ya gha tiemwẹn gin n' egie ni re. 'Mẹ vbe khiẹn onọwanrẹn nẹ.

IYASẸ: Gia s' ọdẹn raẹ ighe olikọ ẹmwẹn i tie ruẹ ba.

ESAMA: I-i! Baba laho khian mwun.

IYASẸ: Owa mwẹn lighi nẹ. A deghẹ re igbina vb' orue iran ya tighi mw' owa rua ighẹ avb' atosi ni ya khui ẹriẹ, ughi rẹn i gh' emwin gẹdẹgbẹ ọ sunu, rhunmwunda ehịa rhi' egbe ma mwẹn nẹ.

ESAMA: Baba gunmwẹn guan. Vbọ khin yi? Ọmwan k' odẹ owa re ra?

IYASẸ: Ẹn-o! Sokpan ọ gha damwẹn deghẹ ukpo na gbọẹ ọghẹdẹ gb' ugbo izẹ ukhunmwun do fi.

ESAMA: Iyasẹ, gele mu' egbe toto ighẹ agha lele vb' uwu ru, ai z' iro evba ya y' ọmọ otọ.

IYASẸ: Ẹwe ni y' aro yi ghẹ do bi' ovbukhọ, erhan n' akuobisi hin yan kevbe ofi nọ fi' uhosa khian gha nọ kevbe wẹ Okpotu ọkhian bu' amwẹn Eguọbadia nọ s'umwẹnkhẹn ude.

ESAMA: Osa n' Oghodua ghẹ gia y' ima bu' itan nọkhọ O! Ọma, ikhian ya vba iran na ighe ọ kpẹre na fiẹ iran aro rua usin.

IYASẸ: Khian mwun ghẹ 'mẹ khian ya vbe gh' iran ghe. [*Iran ko ladian*].

ORU N' OGIEHA EGBA IV

Vb' Ugha ọkpa vb' owa Iyasẹ, Ọsẹmwivie n' ovbiẹ Ọtiọn rẹn mudia kẹe. Ọpia r' obọ Iyasẹ, Iri nọ khiun ya zẹgbẹle lọghọ k' ihie tuore. Oghiyan r' iguẹ vba. Agbaẹ r' obọ ghi yeke, ukhu vb' akọn rẹn.

IYASẸ: Ọsẹmwivie n' ovbimwẹn, ta te naẹ vb' erhunmwun na kpan udu y' emọ obọ. Sokpan, evẹn n' Ehẹngbuda si mwẹn re, wa obọ ni rua. Ghẹ gi' udu ruẹ kpeghe ighẹ igha gbua vbe ni ru' iran nikẹre hia. I de ruẹ izigha ovbimwẹn, rhunmwunda, t' ọmwan nọ ghi t' ohoghoi sẹ vb' agbọn nà t' ẹmwanta ma ivbiẹre. Irhe ma kha ighẹ r' imẹ ọ n' ẹko ruẹ, sokpan ovbiaro iye nọ biẹ iyuẹ, ighẹ, aimiẹnrovbiye, khin mwẹn re. Rhunmwunda 'rọẹn ọkpa Iyemwẹn biẹ ba mwẹn y' agbọn.

Ovbimwẹn, iy' ẹriẹ mwẹn khiẹn ọgbẹlẹzẹ nẹ rhunmwunda uhunmwun ghà wu ikinegbe khiẹn ọrhiaẹ.

Wọ ghi re ikpẹ ọghe ẹgbẹ na nọ gha mọ' na ya gha yẹre re. Gu' iyẹn vbe ya gha na, i ghe ọmọ okpia ọkpa ni mwẹn n' Ehẹngbuda gbe mwẹn re, ighe ọ gu' amwẹn irọẹn ru' emwin awua,ẹre ọsi' okpẹhoho nọ laẹ.

ỌSẸMWIVIE: Baba vbọ ghi khian sunu na nia?

IYASẸ: Ikhian ru' emwin na khian ya gha bu' ere t' aye t' ọrọn vb' Ẹdo.

ỌSẸMWIVIE: Baba vbu a khian ru? Ta ma mwẹn.

IYASẸ: Ọmọ, u te kherhe gbe, ehọ ruẹ vbe sọguọ s' ayan nọ r' otọ na, sokpan igha fiẹn ẹvbẹ oro na nuẹn re, rhunmwunda usẹ nọ y' udefiagbọn tota tọn uhunmwun ẹdin re vb' erhẹn nọ ma koko, ẹrẹ ọrhi' ẹghẹ nẹ ya mue n' egbe ẹre ro.

Zẹ vb' ọta nu nọ rẹn, ighi te mi' uwu ọlema vb' iri nu ghe na, n' iwina n' egbe mwẹn khiẹn ọghe Ọhẹnika n' Iwebo, i gha y' umozo na tọta maẹn Oghiyan rhunmwunda vbe n' ovbiọba d' Ọba erio ọghe ọviẹn d' ọviẹn.

ỌSẸMWIVIE: Baba, inukpo ọye na biẹmwẹn?

IYASẸ: Vbua na nọta ni hẹ yi?

ỌSẸ: Gia hẹ ko gha na naẹn.

IYASẸ: Owọrọ.

ỌSẸ: Uyere ighe imwẹn erha imwẹn iye?

IYASẸ: Irẹn rẹn.

ỌSẸ: Vbia ghi khian gha rie nia? Ima ya yi ghẹ etẹn ọvbehe rọ mwẹn re. Ugha ru vbe riọ t' ẹse ruẹ n' egbe mwẹn hia khian rhurhẹ kua, rhunmwunda uwu nu we ni ghẹ te wu nuna koko mwẹn k' ọmọ orhue ladian, izozo ighi khian na miọẹn.

IYASẸ: Ọmọ ghẹ m' udu ke, u-wu, emwin i ruẹ rhunmwunda ikpisẹ i l' ẹko wi.

ỌSẸ: Baba, ẹẹn, ebiebi avan ro ke mwẹn na, igha guẹ rẹn i ghẹ ke na ya biẹ mwẹn egbe ohanmwẹn nọ gbe mwẹn na ma he gbe mwẹn dẹ. Ta he da suẹn na nia, ọgh' akhuẹ vb' irakhuẹ ọkhian sẹ rhunmwunda ẹrẹ khian buan nẹ.

IYASẸ: Ọmọ, uwu mumwẹn gb' otọ nẹ vb' evẹn rhunmwund' ọrin, d' ẹro obọ ruẹ wo. [*Ọhunwan su-un*]. Ọma khian mwun vb' ẹghodo ghi rhi' ohọ y' otọ. [*Iran ladian. Iyasẹ ọkpa weriegbe la' owa*]. Oghiyan! Ako-ọghaẹ khian de

nuẹn rhunmwunda use ọbanabe n' Erha ighe Ehẹngbuda mu gunmwẹn.

Osoghoi khian gha nọ mẹ deghe i lekhue ruẹ minmiẹn aro da emwin ọpakharha, izẹtin, ọkpankpan kevb' izohu n' erha ya sanmwẹn ẹse okuo ni yo n' Ẹdo, nọ na kha evbọ sẹ.

T' ọsobọ vb' oghoriakho d' izigha ighobioye nọ na mun mwẹn kunmwunse, gbe mwẹn adesusu gbọgbọgbọ vberiọ, ugbemwẹn iyanzẹ.

Sẹ ọrin! ọmọ okpia ọkpa ni mwẹn.

ISIUWA: Erhamwẹn!

IYASẸ: Isiuwa daẹ yi, i gha b' ude, khama nu ghẹ do vb' unu rhunmwunda e na ka gba ya ru' ọkpa yi. Ere i r' uwu n' egbe ruẹ mẹ. Sokpan nọ khin nọ wẹ, ti mu' esughu-sughu suẹ azẹn kevbe wẹ azakhurhu nọ. Ghẹre! vbẹ re t' ohọ na bu' ọfo y' ẹzọ ima vb' Ehẹngbuda, ta khian gha kọn aro gh' egbe ariavbehe.

T' ivbe khiẹn ogie nọ sọ tẹ ihẹn enikaro, Udazi kevbe ọzuọ n' umakọn nọ marẹn eve nọkhẹke ya viẹ ra ahian-mwẹn nọ khua nọ ma mi' ukpẹ ya ri' ẹdin nọ viẹn. Erha mianmiaẹn ighe ẹdẹ nọ bu' ohiẹn ovbimwẹn n'oghianrẹn ọbue ọghe egbe ẹre.

Okodudu kevb' Akpama n' Erhamwẹn, Uniẹn, ọye use gi' Odighi. Ehẹngbuda matiẹre ẹse ighe ọmọ nọ ya mẹn, rhunmwunda ọrin mẹ gha vbe tilaẹ rua vbe Ni nai vbe tiẹre ikehun. Baba banbana nia iri' uhunmwun n' Ehẹn-gbuda gie mwẹn re, ghẹ giẹ lọghọ mwẹn.

Adabẹkọn, Orisa!, Ọbẹrẹkuẹlẹ, Alama si-ghẹkẹ.

[*Ọmu' aro daẹ Oghiyan*].

Erha mwẹn ọmọ okhuo ọkpa, mẹn mwẹn ọmọ okpia ọkpa.

Oye ọghomwẹn kuan zọ, ye, oloi yaẹ t' ẹmwẹn. Igha we ni ya m' uwẹ, Dandandan! Alalutan.

[*Ọgbẹe*] [*Roẹn rhulẹ bue iri ya rhiẹre. Ukpa dọ yọ.*]

ORU N' OGIEHA EGBA V

Vb'Ẹguaẹ, Ehẹngbuda tota. Aro ọre suku-a y'uhunmwun. Ekhaẹmwẹn hia r' etẹn. Ehe hia ye ku rọ vb' ẹdẹ Ekaladerhan.

EHẸN: Uwanguẹ!

ODIỌN: Uwanguẹ! Ẹguaẹ tuọ o.

UWANGUẸ: Ẹguaẹ ruẹse Umogun. Ọba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Iriegie kevbe itaẹmwẹn ọvbehe hia na te mu kh' ẹdẹ nẹrẹ, amuẹrọ, ni y' iyi etẹbitẹ n' egbe Iyasẹ k' Iyasẹ nọ ghi khian re vb' Ẹdo k'aria na ya fi' aria ọvbehe.

UWANGUẸ: Obuse! Eri – ọ. Ọba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ ẹ.

EHẸN: Vbe na rie na, t' erọ khian z' uze egbe ẹre. Vbẹ r' Udazi k' Akpama n' Oghodua, nọ w' Isiuwa n' ovbimwẹn ghẹ gha r' ọmọdiọn n' okpia mẹ, Ekpẹnẹde ma te y' owẹ riloe tilaẹ, fafaẹ rua ighẹ emwin n' Ẹwuare ya ruẹe wẹre ẹguaẹ i khian ghi gha kha rhẹ ikpẹrọnmwọn baẹmwẹn uwu Edaikẹn, kenẹ amẹn akuete ya rhọ vb' Iyọwa vb' Uselu ẹdẹ ọkpa? A – an! Ọmwan vb' imẹ na biẹ l' ekuawẹ ladian, ukokọghọ vb' obọ. Ọma ighe t' Iyasẹ nọ laẹ na fie v' igban gh' aro, rhiaẹ odẹ khẹ ni lelẹe de. Keban kpao, a wua ghi nọ vb' Ẹdo, Iyasẹ i khian ghi gha mwẹn Igiogbẹ vb' ogbe. Bare, ẹdẹ n' Ọba mu' Egie Iyasẹ n' ọmwan iku iran ghi khiẹn ama mi' egbe ai y' ugbo.

Iyi na, iri n' ẹrinmwin ri khian gha nọ vb' Ẹdo rhunmwunda ogie i t' ẹmwẹn na ba giẹ.

Awe Ẹdo hia tota s' otọ y' iyeke k' ekẹn khiẹ uwu n' egbe uvbi n' Iyasẹ dọ r' izigha n' a wẹ Ọhẹnika ri lo n' Iyasẹ rhunmwunda, awua otọ nọ.

[*Ọmọ kpaẹgbe, gb'egbe la ugha. Ekhaẹmwẹn hia gha tuẹ lelẹe. Ukpa dọyọ.*].

[Ọgha yẹ nọ vi' ẹvbo y'ogba ya ku' iku na, ọsẹtin s'egba n'okiekie—(Oru N'Ogieha Egba V) raẹ, deghe ọma ho].

U F O M W Ẹ N.

AGBỌN-I-ZẸ-LỌGHỌMWAN

ỌBA
IYASẸ
OLOGBOSẸ
EDOGUN
OSUMA
OSODIN
AKARỌMWỌN
OKP-OKHA-N, EMA-ỌBA
ẸHIỌSU — *Ọwẹe (Ohuẹ ka nọ)*
OKHIAO — *Iyẹe*
IYẸN — *Amwẹn Ẹhiọsu n' ọdiọn*
OTUỌMAGIE — *Amwẹn Ẹhiọsu n' ogieva*
ỌBASOGIE — *Ọse Ẹhiọsu*
EWEMADE)
ỌMUWA) *Etẹn n' obiye ọgh' Ẹhiọsu*
AMADIN — *Iye Otuọmagie*
OGBẸFUN)
UGIỌRIỌ)
ẸBỌSẸ) *Etẹn Otuọmagie*
ỌMỌSEDE)
ỌBO
OVBIẸWUEMIANMWẸN — *Ovbi' Ọbo*
ỌMỌRARIAGBỌN
OYỌMARE
OGIAZẸN
ALẸVBẸ — *Azẹn*
ERHỌN — *Azẹn* — *Ọgbẹtẹ*
AKPIZỌ — *Azẹn*
ORU — *Azẹn*
ẸWINWAN — *Azẹn* — *Ọhanmwan*
OKHUAKHUA — *Azẹn*
ẸHOHO — *Azẹn, Ọdan-owẹ-Ọkpa*
IDALA I — *Azẹn*
IDALA II — *Azẹn*
ILOI — (*Ehan ya s' Ihinrọn*)

ORU N' OKARO EGBA I

Ẹhiọsu tota y' iyeke k' ekẹn gha ghe aru' ẹrinmwin.

ẸHIỌSU: Ẹhiọsu n' ovbi' Evbarekẹ, usẹ n' aghọnghọn, nẹi ze nọ lele re nuẹn. Ọ ya khiẹn enekherhe n' ọviẹn Ogiuwu. Ghe mwẹn gh' usẹ. Ẹi gia y' ihiọn kpe, ẹi gia y' owẹ kpolo, ena igha te ru. Vbe nọ ghi kpekudia na, uwu imẹ gha te wu, sokpan iyayi nọ khua ni wẹ, agha dẹghe na ma sẹ a ta mianmian uwu. Ẹ rọ ni rhunmwunda vb' aye Ẹhiọsu ma ma sẹ ọkpa gẹnẹ. Nọkhin nọ wẹ, de ghe aziengbe kevbe wẹ, uwu ma gb' uhunmwun, u gha ghe a ghi ye vbe ma.

Gumwẹn vi' egbe mwẹn vbe n' Esọn vi' Aguẹ i ghi te rẹn vb' igha ru. [*Ọviẹ s' ihuan iro, Ọkpaegbe ya d' iguẹ vb' aro erha. Ọgha rueghe ẹroro-ne erhunmwun*].

[Iyemwẹn, Iyemwẹn, o!', usẹ yamwẹn khiẹn enekherhe n' ovbi' Oguiwu o! Ẹhiọsu- ọmwan o-o!
Ẹhiọsu, Ẹhiọsu Ẹhiọsu–o!
Ẹnọ yaẹn ariana, ọma yaẹn aria'vbehe;
E–hi–osu–ọmwan, o!]
Ẹrhamwẹn n' Evbarekẹ, ovbiọmwan — arhiena, A-a-an! Urẹnrẹn gh' ima miẹn rhie vb' obọ ruẹ, rhunmwunda wẹ t' obọrue ma s' ẹdẹ ẹhi. Agbọn eva i te lọghe Ọdiọn-were. Vbọ ghi ye hẹ yi? Vbe n' imẹ r ekẹkẹrẹbo vb' aye wẹ vbe ye vb' ọrọn, ra. U ghi fi' ẹko mwẹn y' iye mwẹn owẹ gun mwẹn vbe wu y' usẹ? Ghẹ vbiẹ-ẹ. Osa N' Udazi, Ọkọndudu kevb' Akpama! Wa rhie mwẹn hin usẹ ni ka unu ni yari' awua. Ọma O. Vbe n' uwa w' emwin gha ye, erhiọ ye. Sokpan Ọ gha da mwẹn vbi gha y' usẹ huẹn ẹdẹ kokoko la idin. Ẹmwanta gele nọ gh' uwu marẹn ogie, emianmwẹn marẹn egbe nọ riẹe. Vbe ne egbe agbọn ghi wọ mwẹn na ti gha te zẹgbẹle. Sokpan Ogiuwa nọ ma gi' ematọn bun n' iwina kunse, ta mianmian ẹwe nọ kp' oriamugho. Ni ho nọ ru mẹ te nọ wẹ, nọ rhi' ekhọe esu mẹ, ya din rh' iri l' ẹho, rhunmwunda ai yẹ aro sẹnrẹn w'uwu fi' ema nọ mwan.

[*Otuọmagie re*]

OTUỌMAGIE: Ẹhiọsu mẹ te w' ukpa nẹ?

ẸHIỌSU: Vbia kpao rie, yi?

OTUỌMAGIE: I-i, u y' ugbo.

ẸHIỌSU: T' ighi wua ugbo n' ẹhi mwẹn wua n' uhun mwẹn.

[*Ọbasogie la owa*]

Ọse, u te gha bue, t' ọghi rie ikpia?

ỌBASOGIE: Ẹhiọsu, uhunmwunova, nọ ra?

ẸHIỌSU: Egbe te ran mwẹn gh' usẹ ọva mwẹn rhie ka.

ỌBASOGIE: Vbọ s unu?

ẸHIỌSU: H – ẹẹn! Ẹre udomwuri amienaye n' Oguesọdafẹn n' amwẹn Oriagba nọ.

ỌBASOGIE: Ẹmwanta nọ, n' owa ma gbe ọ kpe urhu vb' ugbo. Ẹhiọsu n' ugbọngbọn na te ho na rẹn. H — eu! nọ r' ọghọẹ ọkpa i dọn. Erọ a gele ye vb' agbọn. Y' obọ kaẹn sẹraẹ nọ, rhunmwunda vbo, ọhẹ ra emwin n' agbọn, ẹse n' esu ru nọ, eve a ya ghọghọe. Agbọn, otọ n' okuta nọ, ọma hẹnhẹn, ai miẹn Idehẹn vbọ. Ghẹ y' obọ s' udu ra ẹwẹ y' emiowo n' unu re ẹdẹnẹrẹ rhunmwunda ohamwẹn n' akhuẹ. Ẹhiọsu, Agbọn – izẹ – lọghọmwan. ọmadọmwan-igiẹ n' ovbiẹ, Agbọn – igiarhuọyi nọ y' usẹ n' okpamẹn ri' ovan, wẹ, "ọpakharha, gun mwẹn gia iri rua ni gha ri' owa. Nọ la lẹ ebe emiẹki n' imẹ re mu fua, gha ghọghọ kpọnmwẹn ẹhi y' ihako". Usẹ irọ ne n' usẹ sẹ sokpan, n' ọyaro ghẹ re. Rhunmwunda ọrin ohan ọkhọnmwungborie emwan tomwẹn. Vbọ rhirhi gha yehẹ mu' egbe khẹ mwẹn vbe n' usẹn ẹrẹ, na ye iha rẹn vb' ẹdẹ umanmwẹn ruẹn ghi ye hẹ.

ẸHIỌSU: S' Ẹhiọsu raẹ gh' iha, i mwẹn nọ khian ghi ru vb' egbe ẹre.

ỌBASOGIE: Ẹ-ẹn O! ghẹ ti laẹ rua, rhunmwunda ẹre avbi' emwin ọlẹga ruẹ nu sẹtin rhaẹn otọ re.

ẸHIỌSU: N' Ọdamwẹn vbọ nakhin nọ wẹ, iyemwẹn, n' itẹ n' unun ne, rhie mẹn rhie re ya re ọmọ ihinrin ru' evbare ota, ọma miẹn iguagbọnmwẹn ọkpa gẹnẹ nọ gha mu' ekẹn gbẹ re' ẹwẹẹe. Ọ ma, adanmwẹn emwin ghe ọye ukhu gb' eni, kevbe wẹ ese na mazọ ẹre ọ gb' ọkhọnmwọn. I họẹn.

ỌBASOGIE: Mu' egbe toto, rhunmwunda Imasuẹn n' emwin lọghọ h' erin gie. Iri' owa. Ọvbe khiẹn ẹghẹ.

[*Ọbasogie kpaẹgbe, Ẹhiọsu kpa, suẹe, I ran ladian*].

ORU N' OKARO EGBA II

Vbe ọgua ọbo: Ọmọrariagbọn kevbe Oyọmare tota; ọbo wa iha. Afiala were.

ỌMỌRARE: Ena igele ru, ighi mịẹn ọmọ bịẹ? [*Ọmọrare rhie uta n' ọbo*]

ỌBO: Ena ọ gele ru ọ ghi mịẹn ọmọ n' uhe ere bịẹ? [*Ọ mu gbe*]. Oghori-Odin Ikan mu eni gba, uku-gba keghi mu enarẹn. Erịọ nọ z-ẹẹ.

ỌMỌRARE: Unn! 'Ruẹse Erhamwẹn. Oyọmare! Gia gha rie owa.

ỌBO: Aghi ruẹ vberịọ. A ghẹ la ẹdẹ yọ. Deghe ighọ irọ amọmọ.

ỌMARARE: I họ – ẹn 'baba n' erhamwẹn ghu rueẹse. [*Ọdigue kpaẹgbe*]

OYỌMARE: Ọvbe khiẹn ẹdẹ ọkpa.

ỌBO: Ọma. Wa wẹ owa do.

OYỌMARE: Ma họn-ẹn erhamwẹn. [*Ọmọrare kevbe Oyọmare ladian; ọbo gha ri' ẹvbẹe dayọn; Ọbasogie kevbe Ẹhiọsu la owa*].

ỌBASOGIE: Dọmọ erhamwẹn.

ỌBO: Ọbasogie! I-i, Uye r' agbọn? Vbua ghi ye? Deghe egbe ma?

ỌBASOGIE: Ẹẹn erhamwẹn.

ỌBO: Wa sẹ do tua, vbe n' Esan khare. [*Iran tota. Ọbo datie ovbiẹre*].

ỌBO: Ovbiẹwuemianmwẹn!

OVBIẸWU: E-ee! [*Ọre*] Ghe mwẹn.

ỌBO: Kha ma iyuẹ, ighẹ ohanmwẹn gb' ẹko. We nọ vi' udu ẹwe kevbe owẹ ọkhọkhọ nọ rẹ aka vba ya le emwin uwawa mẹn.

OVBIẸWU: E-e. [*Ọ ladian*]

ỌBASOGIE: Erhamwẹn, Ọsemwẹn na i rhie re nu laho vb' egbe ẹre.

ỌBO: Okpia vbọ ye hẹ?

ẸHIỌSU: Ehia ma erhamwẹn.

ỌBO: Wa gha guan ghi họn. [*Ọvbe sa da*]

ỌBASOGIE: Erio nọ erhamwẹn. U sẹtin ti' okpia na ọmwan ababe ra ọmwẹnmwẹn. Ẹẹn O! Ena ikhian ginaẹn. Ogha khiẹn Ogbọkanmezi nẹ nia, rhunmwunda, vbọ wa sẹ de, agbọn keghi wa gha rhọ nẹ ya yin. Udomwunri, emwin hia na wa gha fiwerie. Ogha ru ẹghi duna. Ma miọẹn nia, rundẹnrundẹn. Ẹi ghi r' ọmọ ukpo ọgban. Ogue ne sẹlẹkẹ kevbe usẹ n' okpamẹ n' amẹn odidọn yaẹ khien ovbiogue ọre ọvbokhan. Nọmien ọmwan vb'ose, ẹi giẹ ọmwan vb' ikhọrhiọn, ẹre igu rhiẹre gha de, do gua lọẹ de gh' agbọn gha ye duna nẹ ya ru.

ỌBO: Aimiẹ nọ hi khọ, ighe agbọn ọz' agbọn ẹtin. Ọma wa ghi wa iha? [*Ẹhiọsu viọ ẹ vbẹe viọ igho ladian vb' ẹkpo. Ọbo tota ẹse gha wa iha*].

ỌBO: Vba tiẹre i ghe ọmọ na?

ỌBASOGIE: Ẹhiọsu nọ baba. [*Ọbo kan iha, ọrhie uta n' Ẹhiọsu*].

ỌBO: Lelẹe.

ẸHIỌSU: Ẹfe imẹ n' Ẹhiọsu; Umiẹn mwẹn vb' odẹ ẹrinmwin?

ỌBO: Ẹfe Ẹhiọsu: [*ọmugbe*] Ọ wu ra? Odin-Eturẹ: Kudu kughẹnẹn ẹrọde n' ọfẹndin wẹ, vbọ-rhirhi gha yehẹ, rẹn gha vbe fan ọghọe ogbee. Ọb' ete — Uhunmwun v' awa ọy' agbanmwẹn gha erhẹn. Ẹrhokhu' — Ọkan: Egbe ran ehiẹn, Ọke vbe ran 'n riọe. Iha tuọ.

ẸHIỌSU A bọ sẹ erhamwẹn.

ỌBO: Iha khare were nu y' ovbiẹ ọkhọkhọ mwan unhunmwun mu fua rhunmwunda n' egbe ghẹ do khuẹ rhọ, N' egbe miẹn ehe na ran ruẹn. Miẹn, [*Ọbo y' uta kaẹn Ẹhiọsu obọ igbaha.*] Uma wu.

EHIOSU: Eee, rhamwẹn.

ỌBASOGIE: Miẹn re nu lele ọghe umanmwẹn ruẹn. [*Ọbo rhie uta n' Ẹhiọsu, Ọlelẹe y' uwunu,ọ weriegbe rhie n' ọbo*]

ỌBO: Unn Unn [*ọmu gbe*] Ọghaẹri-ọkan — Isẹbẹn n' ohuẹ, ọmwan ẹrẹ, Eriukha ------ Ọba Orhu — efi fi' alagba rhi' uhunmwun lẹre. Os' odin — Opirhi — ayan ẹrọ bọ n' arhuaro, orhiọn dan, azẹn, oso kevbe emwindan ọvbehe hia ni khian vb' asọn. Etur' Ete — Oyabẹ, ẹhoriẹbẹ, ẹre ọsuma gb' ivbiẹkpẹn, ẹkpen keghi gha tu' oya tu' ẹhoriẹ khian. Odin-Nabe — Ai gbe Odin, ai mu' odin, ukpokpo na te khian ya gb' odin a ke yaẹ l' ema n' odin re. Enẹnẹ! Iyuẹ vbo?

EHIỌSU: Ọ re owa
ỌBO: Ra obọ nẹ.
EHIỌSU: Iye mwẹn o!
ỌBO: Y' obọ mwan uhunmwun su' akpa fua, nukha wẹre, azẹn r' ikọ ruẹ.
EHIỌSU: Azẹn i r' ikọ mwẹn.
ỌBO: U mwẹn azẹn vb' amwẹn. Rọẹn ọda odẹ umanmwẹn yi. Ẹfe ruẹ hia ọghi ya ri' egie vb' oro.
EHIỌSU: He u! Aa-n! Udazi n' Osanobua! Ọsi-uan, Ẹhiọsu. Hiii! Ima ghi ya yi gh' ugha ye ma. [*Ọgb, akhe eve rua. Ọdeiguẹ*] Laho wuowuo, yọ mwẹn obọ. Ai te gbe ti dodia. Ehia ma.
ỌBO: Kpaegbe. Ẹhiọsu ghi gele ye ma vb' agbọn na. [*Ọ mu gbe*]. Ọba – Ẹrhokhua — Ọ wẹ ẹwaẹn agha ya ru emwin-kemwin, vbe evbọ. Odin-Ọrhu — N' ukulubu, uwu nọ gha gbe n' ọkhọnmwẹn baẹku Odin Ẹka — N' atete miẹn ehẹ na lẹ omumu fe. Ẹk' Ọkan — Asiginta, awẹ akharho rhuan ẹgẹn ghe igh' emwin nọ gb' ekẹn uhe ekẹn ọ ye. Emwanta nọ. Uma mwẹn ruẹn s' otọ nẹ. Ra obọ n'uhunmwun n' ọhẹ nọ de su' obọ.
EHIỌSU: Uhun-mwẹn O!
ỌBO: Ẹk'-ose — Kpa-ma-kpẹhi — Agha tutie, rabọ n' ẹhi a gha vbe ruẹẹe, rhunmwunda opirhi ayan ogiavan ogi-oghogho. Vb' ẹghẹ nẹ khian kpẹ, aro ruẹ gha miẹn emwin n' unu ruẹnsẹtin ta. Sokpan ẹgbuẹ uhun. U gha miọn, ota vb' ẹdẹ n' ẹdẹ rin, u ghi ye ekoko-dia r' uhun. Ute r' uhun ni, gie Iyuẹ, amwọn-veva, ọse ruẹ kevbe ikhuo eva ọvbehe, gha re vba. Orohun — Ọ wẹ ẹghẹ rin obọ nọ gb'ehẹn ọghi do rhan ehẹn. Ọfo nẹ.
EHIỌSU: U ghu bọ tẹ erhamwẹn ghu ruẹse.
ỌBASOGIE: U gha ma vbavba. Nọ gha ru' ọ wuẹ nuẹn ghi vbe ruẹ.
ẸVBO: Isẹ.
ỌBASOGIE: Ẹhiọsu, a ru nẹ nu gia gha rie ighe ọvbokhan i gb ẹte mianmian owa.
EHIỌSU: Erio. [*Ẹhiọsu kevbe Ọbasogie kpaegbe*]
IRAN: Ọvbe khi' ẹghẹ, erhamwẹn.
ỌBO: Eyuya. Wa w' emọ vb' amwẹn do.

IRAN 'VEVA: Ee erhamwẹn.
Ihọẹn Erhamwẹn. [*Iran Ladian*].

ORU N' OGIEVA EGBA I

Vbe ẹdẹ ekẹn. Vb' isi uloko vb' ugbo Ẹhiọsu. Ogie azẹn mien dia, deba n' usun, Alẹvbẹ, oru, Erhọn, Ẹwinwan, Akpizọ.

OGIE: Ibiro!
EHIA: He!
OGIE: Orhiere!
ORU: Ebaba n' Erhamwẹn, imwẹn ọkpa
OGIE: Ibiro.
EHIA: He!
OGIE: Ohoghoi nọ ra?
EHIA: Unn-Unn. [*Ẹhiọsu re. Ọlẹ ro*]
ORU: Ẹẹn! Erhamwẹn, [*ọdigue*] Ọmọ ni rhie re na, Nọmamiukọ atiẹre vb' aro agbọn, Irọẹn ọkpa Iyẹ biẹ n' ovbiye mwẹn n' ọdiọn. Ugbodoko na de ye orogo urhu ẹre ivbiẹ ọtẹnmwẹn ni khin mwẹn re. Ọ ri ghi na y' azẹn nọ na re n' ọya kpe iran fun.
OGIE: Ibiro
EHIA: He!
OGIE: Ta h' ọmọ erin na ya gha rọn rẹn. Ohoghoi nọ ra?
EHIA: Unn — Unn.
OGIE: Ihe r' Ẹhoho.
ORU: Adatu!
EHIA: He!
OGIE: Alẹvbẹ
ALẸ: E-ọmọ
OGIE: Irhuan ruẹn hiẹn idala re.
ALẸ: Ẹse nọ Erhamwẹn ghe riọ ukha.Ada tu.
EHIA: He!
ALẸ: [*Oz' ihuan so, gha gbe*] kpẹmọ kpẹmọ [*Igbaha*]
EVBO: Pianpian, Pianpian n' Udo. [*Igbaha*]
ALẸ: Ada tu!
EHIA: He!
ALẸ: Uhiri ma y' ẹki!

EHIA: Ọke lele aberhan sevba.
ALẸ: Ọkhuẹ hiẹdẹ y' ukpo mọ
EHIA: Ihiẹdẹ ma gi azẹn gb' ovbi' okhuẹre
ALẸ: Kaka vua, nunu vua ka.
EHIA: Kaka gb' oye mẹkọn.
ALẸ: He kpẹ Sawẹda kpo-ti-gbo.
EHIA: Labobo tin yẹn yo.
ALẸ: Mumwẹn gh' oke vbi gh mare.
EHIA: Ori – vba – si vba – si.
ALẸ: Arukhado l'ema y' oke,
EHIA: Esẹbẹn ma z' udo.
ALẸ: Egbe khuẹrẹ khuẹrẹ su' ọka.
EHIA: Ọrivbabọ n' uwẹn.
ALẸ: Ai bu s' utun, ọ ma dibu.
EHIA: Ovbi' Aghan n' uruba.
ALẸ: Kughukughu !
EHIA: Uu — huụ – – – !
OGIE: Alualua
ALU: E — ọmọ [*Ọdigiẹn*]
OGIE: Vb' owẹ
ALU: E — ee. Mwẹn ghe! (ọdiguẹ)
OGIE: Arize, ẹru gha ya mu ovan, ọri' ọghe ọmwan nai riẹ ọghọe. Inu ẹghẹ eghi nọ nu ke lọ Ẹhiọsu n' ọdọ fe? Ọ sẹe, rhunmwunda ọkpẹre nu ke bu' ẹdẹ. Heu! ena hia wa ya rhia ima iwina. Ọrhiọn ọkpa kẹkan, Ukpisẹn, Ena ọre ọye emwan n' uwa mu fe, bu' ọbo, bọ miẹn obọ uwa m'uwa umumwẹn azẹn n' uwa na ka ugbẹn so. Zẹ vbe Ogie uwa, Ẹrẹ gha rọ nọ ma rẹn iwina, agbe khu fua khian gha nọ ke ban kpao.
ALU: Lahọ wowo baba, t' igha ye rinmwian na rhi' ẹghẹ kherhe ye mẹ. Ite hia i gh' ẹhi ẹre ma miẹn. Ạirhuọyọ w' iroẹn te fi' ekhuaẹ gh' enọ m' iroẹn amwẹn ẹrọ wegbe sẹ iroẹn. Igaga baba, Ugha miẹn Ẹhiọsu ughi rọn rẹn. Ovbi' ogue sẹlẹkẹ i ghi yaẹ khian, ugbo ẹre imu n' uwa na gha ko, emwiokọ rhọ kpa ighi man vbevbọ, erhan ọghi ho khiẹn ya rie evbare. Ida re obọ ọmọ yi, ila amwẹn ọrẹn ghe Otuọmagie uwu ẹko da re akuọmọ yi nẹ ghẹ hanmwan, ẹghẹ hia, ẹghẹ hia, iya rhie iro

dan yọ r' ekhọe nọ zẹgbẹle, gbegbegbe nọ. Mẹn, wa we mwẹn ghẹ họ ite s' obọ okpia ọvbehe. Rhunmwunda ọrin uki gha ra mwẹn ighi mu wọn. Baba, ugha vbe ro rẹe, ugha rẹn wẹ, ima he ri' azẹn, ima he vbe s' obọ Ẹhiọsu vb' Iye Ẹhiọsu wẹ ovbuẹ gh' ẹwinwan gha rie ghẹ ọkpokpo ovbirẹn.

OGIE: Ugha bubua. Umarẹn inukpo ni he mu nuẹn rhunmwunda okha nọ ma khẹ ke nu ta usin? Vbe na ya rhie re, gbe re, ukpo ughu ghan ya s' ọmwan egbe. Mẹ nọ ghi re ogie uwa na, vb' Ẹkogiawe ma he wu, ọdọ eha, emọ ehan, ni gbele. Wa gha wina tẹ ivbi mwẹn. Ẹkokodu n' uwa viọ re, a hẹ n' akpizọ ghare na riọe. [*Iran gha riọe*] Ibiro

EHIA: He!

OGIE: Ọghe Alẹvbẹ ghi gbe raẹ iriakhuẹ ria gbẹ, ehabukhiọn mẹn.

EHIA: E-ee. Uun.

ERHỌN: Ada tu.

EHIA: He!

ERHỌN: Baba Orimalẹ! Ọbọ n' aye.

OGIE: Akpizọ! Gha nọ?

AKPIZỌ: Ighitan Eturẹ — Ẹhiwe, Ẹhigie, Ẹhiọsu nọ, Ẹhiọsu gha de. Ada tu!

EHIA: He!

OGIE: Mumwẹn gh' oke vbi ghẹ ma re

EHIA: Ori-vba-si-vba-si. [*Ehia fi' iyeke gbe*]

OGIE: Vba tie ruẹ okpia?

ẸHIỌSU: [*Oguọ zẹzẹzẹzẹ*] Ẹẹn Baba n' evbavba n' erhamwẹn, mẹ ọr' Ẹhiọsu n' ovbievbarekẹ. Ekẹn n' otọ n' Ẹdo, Igodomigodo, Ilẹ ila, Ẹdo Ẹwuare n' ẹvbo ahire ọre aya khuẹ mwẹn. Baba ti gha ghi rinmwian nu tohan mwẹn zẹ agbọn nọ gha ma mwẹn rhunmwunda evbahe i ghi khin. Ọkpẹre ni ghi kunsẹ. Ebaba nọ gun mwẹn guan na, I dẹ ghe ruẹ. De nu khin vbọ yi? Osa ra Ogiuwu? Ghẹ gui, ti we ni ghẹ ghi zozo vbe kpao, rhunmwunda i ho ni d' egbe f' iyọha ruẹ.

OGIE: Ẹhiọsu — gh' uwu gh' ẹfe. Ghẹ te vb' aro ruẹ miẹn ke n' ehọ họẹn s' owa, Ibiro! Ariowa yooo wa!

EHIA: Eee. [*Iran takpua guomi guotẹghẹlẹ*].

ẸHIỌSU: [*Ẹhiọsu fọrhiọn fi' otọ ọkpẹre ọke rinran re*]. Ughe Ẹhiọsu, ọna r' ikpin n' oguẹga taẹ ẹdẹ rin? Omunyan omunyan ni kele isan. Ii avb' ọbo, iran i ma. Vbe n' iran bẹghe eriọ iran vbe rẹrẹ ọmwan. Ọ na ọbo wẹ gbe mwẹn uhunmwun? I gh' ọ — na. Ọt' oghoghoi vba. Ẹhiọsu! Ẹb ẹẹ! [*Ọgbe-mwin yan uhunmwun ẹrẹn*] Eriọ ikha re, i ghẹ uma ghi zozo wu ughi zozo fe. N' uwu ma renẹ. Vbua ho vb' ugbo ẹdẹ ekẹn? [*ọtota*] Avba enan kue khin. Emwan na gu guan ai dẹ gh' iran, Oso iran khin, Ẹẹn O, Ọrin! Ọ ye goloto. Ọvbe gha fua kokoko, Olokun i te ye nian. Iran i r' Ẹziza. Eniwarẹn asọn a miẹn, ohan i mu azẹn d' ese nẹ gia tin avan? Ena i r' azẹn. Eseku ra ighele ẹrinmwin, ẹre iran khin. Eria khian! Iran rhe guan s' ogun-mẹnẹnmẹnẹn ni, ẹrinmwin n' oha ọghe uguanmwẹn iran i y' uria. Ọma ighi ri' owa [*ọmu ikerhan yaẹn izabọ, fi' ewọẹ ri' ọwa. I huan itan ihuan iro vbe ma*].

ORU N' OGIEVA EGBA II

Ẹhiọsu tota gha z' ivin. Okhiao, Otuọmagie kevbe Iyẹn vbe tota gha gh' ẹre. Ọmuwa kevbe Ewemade re. Ẹkose r' otọ vba.

IYẸN: Ughi ruẹ ghe n' uhunmwun? Ivbi' agbọn mwẹn evbi iran ru.

ẸHIỌSU: I-i Oghodua! Iyẹn laho ghẹ mu' ẹzọ lele mwẹn re. Ọbasogie ẹre ikhẹ.

ỌMUWA: Wa ghẹ gui yọ. [*Ọmẹn*] [*Ọbasogie re*].
Ugh' iwina Osa. N' Ọbasogie ma re nẹ nian.

ỌBASOGIE: Wa do ni r' owa.

EHIA: Ọbokhian.

OKHIAO: Ọbokhian ọmọ. Iyuẹ vbo?

ỌBASOGIE: Ọr' owa Iye.

OKHIAO: Uun! Ima ghirẹn ehe ni rie ima ghirẹn ehe ni ke ke de vbọ.

ỌBASOGIE: Ai gha ra obọ n' Osa? [*Otumagie ladian*].

ẸHIỌSU: Iye! U gunmwẹn ruẹ ọghọmwẹn nẹ, uke suẹn okha ruẹ? Ọmuwa! Laho khama Otumagie rhi' Orhue gunmwẹn vbọ gha de.

ỌMUWA: Ee! [*Ọladian*]

ẸHIỌSU: Wẹ vbo? Ukhiẹn aimiuwu rinmwian. [*Iran re. Otumagie rhi' orhue n' Ẹhiọsu. Ọsuẹn gha wu' orhue*].

ẸHIỌSU: Ẹẹn, mẹ ọ ti' uwa ye ẹmwẹn eso ni gha ta mẹ uwa vbi gha ru ẹhi r' uhunmwun nẹ rhunmwunda, amẹ bi s' ayọ nẹi rhọ. Wa ghẹ ta mianmian ghẹ ọta n' ekhọe kevbe unu mwẹn mu mwẹn ewẹwẹwẹ nọ n' imẹ, ẹhi mwẹn kevbe uhunmwẹn. A sẹtin gunmwẹn re, da, vb' emwin i ru ẹhi kevbe uhunmwun, sokpan ọkpa nọ aghẹ n' ọta gẹnẹ.

EWEMADE: Ẹre ọmwan ọ khian ruẹ e n' uhun?

ẸHIỌSU: Gha n' ọta ni yi?

EWEMADE: Mẹ Ewemade nọ.

ẸHIỌSU: [*Ẹhiọsu gb' ọkọnyọn ghẹre ọ ma guan. Ọmu ọkpan ivin, ọsuẹn gha n' erhunmwun.*] Ẹhi mẹ n' Ẹhiọsu, Uhunmwun mẹ n' Ẹhiọsu, ọbo bọẹ, ohẹn woro, ọna wẹ d' emwin ni gha ghi ru, ima ghi wu, ima ghi khuọnmwin, a ma ghi y' abẹ ogue fian mwẹn ukhọn? N' Emwin ni y' aro mwẹn miẹn ghẹ gbe mwẹn uhun? Ọna we ni y' ekokodia r' uhun, ni ye iki' ehẹn kevb' ikpakpẹhi ru ẹhi. Sugie sugie ni vbe vẹ uhunmwẹn Orhọnmwẹn, ni vẹ ẹhimwẹn Ọkpa, ghi gha do ya ru iran de ghe agbọn ye ma mwẹn.

Ẹhi mwẹn, Uhunmwẹn, ni ghi re ba ọnakhin, [*Ehia vi' ehọ gbẹkọ*] Vb' owiẹ na i keghi rhiọ kpao gha rie ugbo, i ma miẹn evbi arhie khiẹn ya zi ga ẹdẹ agbọn rhunmwunda evba re fo mwẹn f' ẹhi mwẹn f' uhunmwẹn vb' owa. Uhiẹn ikue mi evbi miẹn nẹ, ẹdẹ ke suẹn gha wan kẹnẹnkẹnẹn. Ugbẹn vbi ghi s' ugbo, ighi họn ẹvbo guan, sogunmẹnẹnmẹnẹn, vbe nẹ okpamẹ filo, i ziẹn aro mu' otọ sokpan ima dẹghe ifiakpemwan rhunmwunda ebiebi wa ye so kalokalo. Oguozizi mu mwẹn, ike lẹ ro. Olẹro mwẹn ke ghi ye vbe ofihiẹn nọ rhare vb' ẹki vi' obọ ghiyeke. Ẹmwẹn ni bun iran taẹ. Ekherhe ihọẹn rhunmwunda ugie ogboi họn iran wa gha zẹ. Ena ọre olikọ ẹmwẹn ni họẹn, I ran te s' unu y' erin mwẹn tie mwẹn. Ọkpa vbe n' emwan w' irọẹn oye azẹn n' ovbiẹ ovbiye irẹn re. Ẹhi mwẹn vb' uhunmwẹn, iyayi ghe uwa daẹhọ? Eriọ nọ. Ọvbehe na vbe kha ghẹ ireọn ọyi mẹn n' Ẹhiọsu

khiẹn ovbiogue neselẹkẹ kunmwẹn use yamwẹn khiẹn akhuẹ igbẹmila gha gbẹmila vb' agbọn. I ya yi gh' uwa họn rhunmwunda utumwẹn gha laẹ ọkhọkhọ egbe nọ yan rẹn ghi guẹ tu. Ọwirẹn, ọ siẹe, n' ọvbokhanmwẹn gh' Otuọmagie mana biẹ, kevbe wẹ irọẹn ọm' ugbo mwẹn ne emwan na, na gha ko, ighe ọna ọsiẹ n' otọ n' ugbo mwẹn ghi na tu' akọn mu' emwin okọ. Ọwẹ re uhun mwẹn iran te ho sokpan wa n' ẹhi mwẹn kevbe uhun mwẹn ma kue. Vb' ọwarọkpa rin, nọ miẹn agba dia vb' iran ke ghi kha na y' ẹmwẹn unu hẹ mwẹn ọgbadiyan gha di akharha irẹọn. Uhukpa ọkhọkhọ su' ọka, ẹre "Lare Ẹhiọsu" ọgh' iran gha khin mwẹn re. Gobia gobiagobia i ya se vba. Ikevbe guọ zẹzẹzẹ. Irhe se vba i ma deghe ọmwan rhọkpa sokpan i họn ẹmwẹn n' iran ta ke n' iran nọ mwẹn re. Irin mwian vb' obọ iran ẹfe kevbe umamwẹn agbọn. "Gha ri' owa, ghẹ te vb' aro ruẹ miẹn kevbe n' ehọ ruẹ họẹn, ma ọmwan i k' ọmwan." N' igha tiẹre ọmunu t' ẹmwẹn ọkpa ehia keghi tuakpaguomiguoteghẹlẹ. I mẹ ke ghi fọrhiọn vb' ọwarọkpa ni. Ọkpẹre, ike rinran re. Ẹhi mwẹn vb' uhunmwẹn, wa ghẹ kha ighe ti kpokpo uwa. Wa rẹnrẹn ghẹ agan ma biẹ ukpokpo ifo oguẹga egbe, kevbe wẹ egbe i wu fi ẹhi kevb' uhunmwun y' agbọn. Rhunmwundọrin imiẹnfan mwẹn r' obọ rua.

IYẸN: I-i-i-i [*Ọgbe yo gbe re*].

EWEMADE: Oghodua n' Udazi.

ỌMUWA: Ọna ọre evborhiọn ọkpa miẹn nọ r' ikpin.

OKHIAO: Ọbasogie, tu ghe mwẹn ra? Irhu ọvbe ra rhu mwẹn na. Ikpẹdin igbe ni viọ y' erhẹn, ọkpa nọ giẹn kẹe wa khian vbe l' erhẹn wi rua. I kpe ọmwan rhọkpa gbera Ogiuwu nọ bibi' ọdẹ kevbe wẹ, ọmarẹn iwinarẹn. A gha y' ọghe ọmwẹn emwin ta y' owa! Mẹ ọkpa r' agbọn ra? Urhie mw' ọdọ fi ẹko yọ mw' owẹ, viọ mwẹn ọmọ ihinrin, uvbe gbọkọnyọn ghe iguagbọnmwẹn n' agbọn vbe zọrẹtin. Emwin sọnuwẹ n' uwu. Wẹ mwẹn anina itohan? Urhie imẹ? Ugha rhiọ na – –

ẸHIỌSU: Eriọ avbe mi' emwan. A gui ma uwa yi, nu wa na su' ọkẹgan, su' oghohẹn? I ran ghi gb' esẹsẹ y' unu fi' ata

fialobi. Wa mi' ẹwaẹn nu wa ghẹ y' ukpihue vio ẹvbi nọ khurhu. Ẹhi mwẹn vb' uhunmwẹn wa ghẹ gi' ehọ eva họn ẹmwẹn na. [*Ọkpaegbe Ladian*]

ỌMUWA: Amiẹn emwin nọ ye vb' eni n' Ẹhiọsu ya ku. Ọgbe esi, ọfian nẹ arhunmwẹn eva, ọwe na ghẹ gia họn, vberiọ na ruẹse na tọ gha kpọnmwẹn. Vba khian kpẹ sẹ hẹ vb' uma ekhokho a ma dina azagba?

OKHIAO: S' ẹmwẹn raẹ ovbi' Osa. Ohan egbe mwẹn ọ tomwẹn rhunmwunda deghe uhunmwun irọ, ikinegbe khin ọ rhiae.

ỌBASOGIE: Ọba gha khuẹ okhuo gi' ọmwan ẹre ẹrinmwindu a ru? Sẹriọ nia, wa ghẹ ghi kpighiri. Wa viọ ukusẹ ekhọe n' uwa gha gb' iyare kevbe wẹ, n' uwa gha ra obọ n' ẹhi, uhunmwun kevbe Osa Noghodua nẹ ghẹ gie na ye na gb' Ẹhiọsu uhun. [*Ukpa dọyọ*].

ORU N' OGIEVA EGBA III

Vbe ugha Amadin, n' Iye Otuọmagie, Ogbẹfun, Ugiọrọ, Ẹbọsẹ, Ọmọsẹde kevbe Otuọmagie vb' Iyẹ tota gha ziro.

AMADIN: Etẹn! ẹ-ẹn, Ẹdo ọ yaẹ kp' itan i ghẹ ẹgbẹ ọmwan awia gbe vb' a wu. Ẹmwẹn ovbimwẹn i ghẹ Otuomagie kọn mwẹn ẹko, y' iro han mwẹn ẹghẹ i k' ẹghẹ ni ya ro r' ẹmwẹn ọrẹn re. Ẹmwanta nọ ighe nọ ma talọ oronmwẹn ẹre owa ọdọ ma. Sokpan ọmwẹn ehe nazin egbe agbọn sẹ n' agbọn nai ziẹn ọmwan. Ukpo ihinrọn gbalaka ọ ye na, noghi s' owa ọdọre na. Ọmabiẹ, ọmahọ. D' emwin n' ima he ru? D' ehe ni ma he yo? Vbe na gb' aghẹn, aghẹn ye. Ọdọ re keghi vbe gha ru iyobọ kherhe kherhe. Ban-ban nia odekun ughughan yaẹ khian enọ ma ghi vba ihe. Imẹn ọkpa ọghi rọ ye. Nọ. ghi vbe nọ nakhin wẹ a gha ghi y' iha, a ghi bọ miẹn obọ ọrue, eniwarẹn asọn ghi ladian, kevbe wẹ, ọma kpa vb' oronmwẹn nị re, ne oghian rẹn ghẹ y' uhunmwun taẹ. [*Ehia hun wan hihihi*].

OGBẸFUN: Ugiọrọ, wa guan yọ oko ighẹ usun ẹwe n' ẹgbẹ re ọna khin.

UGIỌRỌ: Avbẹ Ọmọsẹde kevb' Ẹbọse wẹ gha he mu aro da.

EBOSE: Aro Edion aye a ma we edion ma ze ne ese – – – – –
OGBEFUN: Orin see 'ko na gele tae.
OMOSEDE: Vbe n' odo re aghi ru nia?
AMADIN: Ugbo o ghi – – – – –
OGBEFUN: Oko gi' ovbue gha rhie ewannien n' iran.
AMADIN: Uun! emwen mwen no ra? Ere emwin no logho osi' otalo. Iran no ruen ota? [*Omu aro dae ovbiere*].
OTU: Ohue te ka no. Iran wee z' obo vbo ne ghe do gbe ugiare n' ogha gb' isekhare uhunmwun. Ni kha na, o s' ukpo enen ra isen ne. Ere oghi na suen ugbo na mu. Ukpo n okaro kevbe n' ogieva emwin oko re maren a we vb' iran mien. Kpirika! agbon fiwerie aghi mien na maen ehi osemwivie. Ugbo, vbe no gha doloe yi se, umamwen gene lae de. Banban nia erhan ima ghi ho khien yare yada.
OMOSEDE: Orue vbo?
OTU: Ore vba.
OMOSEDE: Emwin na hia vbe gb' iroen egbe?
OTU: Hiehie! Aigui ai van, ugben so, oghi were "Ughi wu nu gun mwen ren nigha ru vbo?" Gia s' odo rae rhunmwunda ugiata n' unu kevb' ekhoe mu mwen oribirhi. Eko n' orhue no ghe, ei ghi rue ghemwen, n' uwa gua le obele iyobo ovbehe men i ghe na mien vba ti' omo ana h' Ererukomwen, i ghe r' erhunmwun no gha se ne no mien idobo.
OMOSEDE: Vbo ghi mien ta vbe ru yo i ghe odo uwa.
OTU: Oguomwandia i mwen oghede. N' uwu mu gboto vb' even i ren emwan ren ya tue. Ewaen kevb' emwen n' unu wiere okpere.
UGIORO: Ogbefun! Ma bie vb' egbe na, uwu ghi rhie vbo.
EHIA: Ise.
UGIORO: Idobo n' agbon, idobo n' erinmwin ghi si' eso d' igien vbo.
EHIA: Ise.
UGIORO: Ogh' ime no we, no ya rho emwin eren no gha di' owa, rhunmwunda n' uhunmwun eren r' agbon oronmwen odo.
EBOSE: Evbo ro mwen ekhoe er' uwa ta rin zee.
OMOSEDE: Ebose! He-neen! Gia hon emwen, rhunmwunda erio uwe ye ede. Umwen emwen obo rue.

EBQSẸ: Ọmọsẹde! Ii, mẹ u la ukpẹ kui? Ọmwẹn ake na i na mien ọmwan n' una mien mwẹn ra? O-ko! ovbiẹrinwin, ọ gha rhọ mw' obọ rhọ mw' owẹ. Ohan gha g' iyuẹ n' Ẹkiọmado wa gb' ihẹn yanmwẹn vberiọ?

OTU: Iye la họ mu y' otọ.

ỌMỌSDẸDE: Wa ghẹ rinmwiaẹn ghe riọ gb' ọyanyan akuọkan. A-kha marẹn ghẹ khuẹ ukpọre ni ku' iye mwẹn na ghẹ gba ima vbọ re ugbamwẹn ọkhọ banban.

EBỌSẸ: O-yao! Ovbokhan i y' unu kp' amẹn isikan kuọmwẹn. E—ẹn O! Afiian ọfian. Odudu ọgbẹẹe. Obọ nọkhọ a gbe ẹwẹẹe ba ẹmwẹn ọ-rẹn. O-Khirima. [*Ọkpaẹgbe*]

EHIA: I Ọ-rin sẹ mu y' otọ.
II Iye lahọ nu hẹ wẹ vbọ.
III Ọma, mu y' otọ, ere ovbuẹ nọ?

EBỌSE: Ẹhi mwẹn ghẹ gunmwẹn y' uhe mwẹn bi' emwin nọ rhiaẹ.

ỌMỌSEDE: Gha khian! nu ghi he biẹlẹ ni hia vbo? [*Ọniẹn obọ y' Ọmọsẹde aro*] Mẹn! Mẹn! [*Ọyobọ gb' ẹwẹe*] Ọma ugha siẹn ẹmwẹn nọ fuẹ fua na.
[*Ebọsẹ ladian muohu gha rie*].

UGIỌRỌ: Ọmọsẹde, t' uwẹ ghi kiza ra emwẹnmwẹn ọ khiọn re? U ma ruẹse, O!

OGBẸFUN: Ọ gha kpa giẹ kpa gh' ọtua gbe vb' obọ re. A gha wẹ, Osa n' Ukumayan nọ, ẹre tọgha mien egho vbe na rinmwiaẹn sẹ ban? Ọmọsẹde te t' ohoghoi ra?

UGIỌRỌ: E, Ọma. I t' ọghomwẹn nọ rọ nẹ. I ri' ọwa. Ọvbe khiẹn ẹghẹ
[*Ọkpaẹgbe ladian*]

OGBẸFUN: Vb' uwa y' avbe edede dan na ru yi? Irorinmwin ena ke yi, i ghẹ r' iko alaghodaro ra iko aigiẹrhia vberian.

AMADIN: Awẹ okhuo nọ d' ẹgbẹ ma miẹn eyẹn vb' ughugha re, ẹirẹn ighe emwin gẹdẹgbẹ ọwiroẹn n' ọdọ re na wu. Uwu nọ gb' erha, [*Ọmuaro daẹ ovbiẹre*] abasa ọgh' ẹvbo vberiọ ẹrọ ri' abe. Ọdamwẹn s' ugbodoko ẹr' uwu ru' ọmwan re.

OTU: Iye! Ikpa vb' owa Ẹhiọsu rhunmwunda ọgha d' ọmwan egbe nọ ighe ohiẹn n' Ẹdo. Ohiẹn ẹi rhiẹnrhiẹn vb' ehe nana buẹre vbehe nọ na de gbotọ, rhunmwunda nọ hoẹn

mu mẹn ghi họẹn siemwẹn. Vbe ẹmwanta n' uhunwun ẹmwẹn, Ẹhiọsu i re mwan, ẹhi ẹre r' emwan. Ẹ i kpokpo mwẹn. Vbẹ re okhuo atosi n' amwẹn ọrẹn nọ ya mwẹn rialo, gun mwẹn khọn okuo Arabe n' amwẹn Azama, i ghẹ viẹn agan obodidan mwẹn y' ọgbọ rhunmwunda ọrin r' obọ Osa kevbe uhunmwun na mure. Vbọ rhirhi gha ye hẹ, i khian rhunmwunda okuo ẹrhaẹn atosi ni balọ vb' owa re lẹ fiẹ y' ibaro kevbe ogue n' ihoi nọ ghi ye na, rhunmwunda ẹrẹ hanmwan amarẹn vb' akhuẹ gha biẹ.

Ni gha rinmwian uwa re nọ wẹ n' uwa laho, we na gun-mwẹn rinmwian etẹn mwẹn n' uvbi n' eha ni he ye re owa, n' iran gb' aro k' otọ z' ọdọ n' emwin nọ ruan ihue ghẹ vbe ruan aro.

OGBẸFUN: D' ikpighiri na te khian rhi' egbe fi yi. Iro ma z' egbe ẹre nẹ. Amadin! Ghẹ ye k' ibo re. Gha bọ y' ovbuẹ uhunmwun n' ideghe-deghe ghẹ gb' okhuaẹ.

AMADIN: Uruẹse erhamwẹn i ghi họẹn.

ỌMỌSẸDE: Baba gia gha rie.

ỌGBẸFUN: Ihọẹn. [*Iran kpaẹgbe*].

EHIA: Ọkhin owiẹ gh' ima rie.

AMADIN: Eee! Gia su' iran. [*Ehia kpao*]

ORU N' OGIEVA EGBA IV

Vbe Ugbo, Ẹhiọsu tota ye iyeke k' ogue gha vbiẹ. Otuọmagie gha gb' erhan.

OTU: [*Ọgi' asẹn y' iri nọ ya gb' erhan*] Ebẹsọn nọyẹan ugbo wia. Isan e nọyẹan ugbo wia.

ẸHIỌSU: [*Orhiọre*] Uma he ye gbaẹ fo?

OTU: Ẹ ẹn O! T' iri wa giagia a! Ọsẹ inugba nọkhin ni he ya sie iri 'sin. Egbe ma wọ mwẹn tẹnmwẹn.

ẸHIỌSU: Ọ ma h' ẹko gbaẹ. I de ni lẹgaẹ awọwọ uye ni, deghe i ma mie egilẹ eso vb' igha duẹ ẹkpiku ni r' erin, a ma mien ya le evba gha ya gui n' unu vba s' owa.

OTU: Ọma i ghẹ i họẹn. [*Ẹhiọsu la uwẹ ugbo.*] Aghadu' ọna fe riọ? Ọma ighe vb' egbe mien egbe zin.

[*Ọmọ n' Ọba kẹ osisi vb' obọ re. Ọ lẹro gha gh' Otuọmagie*].

Iiiii, ọ vbe fian i gh' iri na. 'I hẹwẹ vbọ. [*Ọtota yaẹn erhan nọgba. Irọẹn ọkpa vb ẹhi ẹre gha gui.*]

Otu: Vbua ru na yi Otuọmagie? Umu' ohu tota. U gha ri' uduẹ ra? Kpaẹgbe nughẹ mu' ohue nọ y' igiorua w' ehe. [*Ọkpaẹgbe, suẹn gha gbe erhan Ọmọ ladian*].

Ọba: Okhuo! gha de.

Otu: [*Ọbeghe Ọba, odigueẹ.*] Dọmọ Umogun.

Ọba: Vba ti' erin ruẹn? Enan?

Otu: Otuọmagie n' ovbiẹ Aiyanyẹmwangbọn n' Iguemọ-khua n' Iyekorhiọnmwọn. Ẹhiọsu n' ovbiẹ Evbarekẹ ọre ọdọmwẹn.

Ọba: Udẹgbẹ ra okhuo?

Otu: Hie hie enaimwẹn. Ọdọmwẹn ri' ugbo.

Ọba: A-an! Roẹn vbo rian? Ti' ẹre re.

Otu: [*Ọdatie Ẹhiọsu*] Ẹhiọsu! Ẹ-hiọsu!

Ẹhiọsu: Vbọ rin akhin yi?

Otu: Gha de ẹgiẹgiẹgiẹgiẹ. [*Ẹhiọsu lẹ ule ọbanabe de. Ọdemudia kpirika*].

Ẹhiọsu: [*Obẹghe Ọmọ n' Ọba*] Aruagbọn i ye ra t' imina?

Ọba: Okpia! Urẹn mwẹn?

Ẹhiọsu: Dọmọ Umogun [*Ọdeigueẹ*] Ovbi' Ogiuwu nọ gb' ọmwan ẹdẹ n' agbọn ye vb' owọn ne enarẹn. I rẹn ruẹn 'naimwẹn.

Ọba: Vb' okhuo na khin ọre n' una yaẹ wiẹ vb' erian?

Ẹhiọsu: Amwẹn ọ khin mwẹn re, naimwẹn, kevbe wẹ n' ihuẹmwẹn ọrẹn sẹ iyemwẹn.

Ọba: Vba ghi na miẹn hẹ ighe erhan naho, ọregie nu mu nẹ kevb' ahuẹmwẹn nu mwẹn ghẹ amwebọ ruẹ?

Ẹhiọsu: Ẹmwanta nọ 'naimwẹn ighe khuẹ y' asikoto wuo, gha re, gha da, gha vbiẹ, vbe nai na ru hiehie, ọre uwa amwẹn obọ. Uwa ughunghan ẹre amiẹn. Sokpan uwa nọ r' efẹn n' agbọn muda ọmwan ọre azẹ nazẹ rhie ne na huẹmwẹn oren. Ẹmwẹn Ẹhiọsu nọ? Ẹ – –

Otu: [*Odigueẹ*] Ẹnaimwẹn, Ẹhiọsu i mwẹn ẹzọ kpataki vbe na yena. Deghe ogie gha ziẹn egbe n' ogue ya rho, igha kha ighe ogiuwu kevbe ẹvbo ọvbehe nibun mwẹn ẹzọ—ọmwan—ọkhọ n' iran gha khuẹn niẹn. Z' ima obọ Umogun vbenẹ, ekherhe heye r'ẹkpokhurhu, rhunmwunda

ẹko vuọnmwẹn a ya khuẹnnieṇ ukọba vbe nai na gb' aro gh' iyeke.

ỌBA: Okpia, vb' ugbo ruẹ ye?

ẸHIỌSU: Vbọ ti' Ẹhiọsu ti' ugbo naimwẹn?

ỌBA: Vbua ghi re ya koko amwọn?

ẸHIỌSU: Erhan na ma ho khieṇ ya ri' evbare, ru' emwin nọ d' ima gu' agbọn ru' agbọn.

ỌBA: D' evbare ne igho erhan ghi khian suẹ ya dẹ?

ẸHIỌSU: Ẹre evbare ọkpa i y' igho erhan na re? Vbe ne adazẹ y' igho vbe fi' uzọgbẹn erio i mẹ ye, u hieṇ vbe sẹ ọrin.

ỌBA: Vbua ghi m' obọ luẹ eni gho hẹ?

ẸHIỌSU: Odẹ enẹn i luẹ re yi n' i ghẹ s' ẹmwẹn Ọba s' ẹmwẹn enikaro. I gha te siọ uma tare wẹwẹwẹ i gh' ẹmwẹn na sokpan ni ya rhie ọduna y' ẹmwẹn mwẹn vb ẹghẹ nọde igha ya fi uzọgbẹn. I gho rin, ihe enẹn, ighareyi. Iye nokaro fian haẹ vb' osa nẹi fo mwẹn urhu ike wu. Uhieṇ ọmọ nigha biẹ gha haẹ kẹre vbọ. Nogieva, I ghi rhie n' oghianmwẹn. Nogieha, I ghi rhie fi' ẹkpo nọ fi' uvun. Nogienẹn, I ghi rhie fi ẹzẹ. Ọfo.

ỌBA: Ẹri kha, i ghẹ re aro sẹnreṇ uya do rhi' ugbọngbọn na fi otọ ẹgbo ya gha wiẹ. [*Ọmu aro daẹ Otuọmagie*] 'Wẹ ma reṇ i gh' egbe ma ran ọdọ na. Ẹmwẹn ireṇ guan vb' unu na? [*Ọnanaẹ ya sẹ ufomwẹn i gh' ẹniwẹn Ẹhiọsu.*]

ẸHIỌSU: Imwẹnmwẹn, ikiza naimwẹn igh' egbe ọzọ mwẹn khọe.

ỌBA: A deghe rio nọ vbua y' ẹmwẹn ruẹn hia ghi kha?

ẸHIOSU: Ẹ-en! Eriono, Nokaro, osa nẹi fo rin ọre ni rhie n' erha mwẹn kevb' iyemwẹn. Iran gha wu nẹ ti ye hare mu n' ọmọ gha haẹ. Vb' igiemwin, iye ọkpa ighimwẹn. Sokpan imwẹn aruerha ni lema yaru ukugbaikẹghẹ. Ni rhie nẹ oghianmwẹn ọre ni rhie ne okhuo na.

ỌBA: Udiyi O, Vb' aro mwẹn. Ugha rhovbiọe.

ẸHIỌSU: Ghẹ gui naimwẹn. Ọghomwẹn vbe zẹ ye s' ọwuẹ. Amwẹn hia nu viọ y' owa, ẹtẹ ni s' ekhaẹ da ruẹ iran khin. Ni rhie fi ẹkpo nọ fi' uvun ọre ni ya rie evbare. Unu ghare gin l' onisan kua, ọgha n' ọvbehe, ẹko ivuọẹn, rhunmwunda vbe na ya rhie yọ ẹdegbe-ẹdegbe, erioya

hẹe. Ni rhie fi ẹzẹ ọre ni ya wọn ayọn kevbe ni ya ti egbakhian ovbe.

ỌBA: [*Ohunwan su-un*] Ẹhiọsu, kẹrẹ gha raẹ, ghẹ ghi ho erhan, amwọn ghẹ ghi vbe ho. Ẹre okhuo ọkpa na nọ.

ẸHIỌSU: Eva te nọ. N' ọdiọn kpao ọse uki ehan Ẹ – – –

ỌBA: Ọma! Ghare, do gha rhie igho evbare. Sokpan, ọkpa ghi nọ, ghẹ tamẹn ọmwan ẹmwẹn enẹn na. I khian yaẹ damwẹn ẹvbo mwẹn rẹn vb' ẹwaẹn iran sẹ hẹ. A deghe a ma miẹn ọmwan nọ sẹtin sanrẹn, ọ to sẹ ẹdẹ-iwenẹn igha mu' egie nuẹn n' usẹ gha rie. A deghe ọmwan sẹtin sanrẹn, ighi gbua, mu' egie nẹ nọ sanrẹn viọ ẹfe nẹ, y' amwọn ruẹse n' ogie ke ogie. Zẹ vbe ni ka kha, do miẹn mwẹn ẹrẹ na.

ẸHIỌSU: Uruẹse naimwẹn. Osa nẹ ghẹ gi' eghian rh' ima ma. Aimiẹn ọse vb' usẹ ma gi' ovbiogue miẹn ọna ọre ọse ewẹwẹwẹ. Ọbasogie te nọ, uwu rhiẹre nakia, ọwirẹn rhie mwẹn, sokpan ọ yamwẹn khiẹn erhan n' emẹm vbiẹro, kevb' ehe nẹ ọmaẹn na miẹn emwin nọ yankan mu. [*Ọba kpa, Ẹhiọsu tota gha ghe ,zooooo. Ọkpaegbe mu' aro daẹ amwọn rẹn*]. Mun nu gia gha rie.

ỌTU: Ẹ-hiọ-su! kpataki ọ re iyẹnhọ khin vb' enuye. Ẹmwẹn kue miẹn ehe dia vb' ekhọe ruẹ yi? Imu' O!, n' ẹhi wẹ ghẹ hẹwẹ.

ẸHIỌSU: Aai-ii! A-imiẹn ọna ọma sẹ vb' ovbiukugba. Ukhian rhurhẹ amẹn uhaẹ kua vb' ọgh' ẹzẹ ma he su' ọwa? A-an, nọ y' aro y' emwin ẹrẹe? Vbua khian ghi re, ute y' ẹguae ya mu igho nu ma khuan? Ọdamwẹn nuẹn ọvbokhanmwẹn. [*Ọmu erhan yan uhun mwun. Ọrie, otuọmagie lelẹe. Iran ladian*].

ORU N' OGIEHA EGBA I

Vbe Ẹgua Ọba. Ekhaẹmwẹn tota. Iran gha fiẹn ọta gbe okhokho giẹ, khẹe, ne ọmọ n' Ọba re. Ọkpe-okha n' emọba gha kpe akpata sihuan urhomwẹn ughunghan. Ọba re, ihuan fiaẹn, ekhaẹmwẹn kpaẹgbe, tuẹ Ọba. Ọba tota, ekhaẹmwẹn vbe tota.

ỌBA: Mẹn ogie na ti' uwa, zẹ vb' emwin n' ẹkpẹn miẹn vb' okhian n' egbe ghẹ rherhe wọn ẹvbi, nọ gha te rhie n

agbaghuzalẹ ya raẹ, rhumwunda ọ d' iyi ọba d' iyi ẹvbo. Sokpan, rhunmwunda, ọma zẹdẹ ru' emwin fi' eturohun yi i keghi yaẹ voro ighẹ igha z' agbọn nọ gha marẹn a degh ẹhi nọ gha gia su nọ, zẹ vbe nọ rie erin ghe. Ẹmwẹn ọkpa yan uri ọtaẹ, enẹn keghi re etobatoba vbe vbọ n' ekhọe. U gbẹn vbi do vbare vb' amwẹn ọrẹn gha ho erhan, i keghi nọrẹn vbe nọ ru' igho nọ miẹn vbọ hẹ, ọkeghi kha i ghe odẹ enẹn irọẹn lo ẹre yi vbe rian. Obọ nokaro, irẹn ghi ya fian haẹ, vb' osa ẹdẹdẹdẹ nọ r' irọẹn urhu. Nogieva, irẹn ghi rhie n' oghian-irẹn. Nogieha, irẹọn ghi rhie fi' ẹkpo nọ fiẹn uvun. Nogienẹ; irọẹn ghi rhie fi' ẹzẹ. [*Avbe ekhaẹmwẹn hia gha su' ọkẹgan*]. Ban-banna nia, ikhian danmwẹn ọrẹn, rẹn vben' ẹvbo mwẹn mwẹn ẹwaẹn sẹhẹ. Ido kevbe ibo ghi nọ nia. Nọ sẹtin rhan rẹn ra sanrẹn, ighi mu' egie nẹ. Ẹghẹ rin, ighi muẹn r' ọviẹn yaẹ kehun l' odẹ nọyẹmwẹn igh' Ẹhiọsu. Adeghe a ma miẹn nọ sẹtin rhanrẹn, Ighi mu egie n' Ẹhiọsu nọ kpa hiẹn ẹki ama ghi ho erhan mu kpatẹ nẹ ai miẹn evbare re, rhunmwunda ovbi' Osa nọ y' egbe fiẹn ohan nẹ.

IYASẸ: Ọba gha tọ kpẹre.

EVBO: Isẹ.

IYASẸ: Dọmọ, Umogun, ekhaẹmwẹn ọkpa ẹmwẹn na kanrẹn ra evbohia.

ỌBA: Ẹvbo hia fẹrẹ, ọ wa kaẹn. Akha mẹ avbiogbẹ fi' ẹgogo l' ẹvbo ya s' eke nọ sẹ s' eke nọ rhanmwẹn. Iran ghi muẹ n' ido so, kevbe n' iran yaẹ voro gh' ẹse kevb' egie nọ lele akhọnmuobọ yaẹn ikẹga vbe vbọ khian.

EDOGUN: Ọmọ gha t' ọkpẹre.

EVBO: Isẹ.

ẸDOGUN: Ẹdẹ n' ẹdẹ iwenẹ ẹrẹ ọkpa nẹ mwẹn usanmwẹn ọrẹn hia khian dia khẹ ra?

ỌBA: Ota, ẹdẹ eha ẹdẹ eha akhian do ya gha họn ẹmwẹn n' unu mumwẹn vb' ewaniẹn n' ido na. Evẹn, ugie na gha ya gha suọn vb' ẹdẹ eheha rin. A deghe inọta ọvbehe ghi rọ, a ya suẹn gha ruẹ emwanmwan nọ khẹ ke hia.

[*Ọba kpaẹgbe, Ekhaẹmwẹn hia kpaẹgbe, Enọbọre tan rẹn obọ. Iran Ladian.*]

ORU N' OGIEHA EGBA. II

Vb' aruẹ olokun Ọmọsẹde. Ọgha wiaa naẹn. Ivbiẹbọ miẹ khuẹnniẹ.

ỌMỌSẸDE: Wa laho, awe ikpema suẹn na s' ihuan ihinrọn ya s' iwenẹ, ni gb' emwin. Ẹdẹ mu. Ima ho ni y' asọn wia n' ẹbọ. [*Ọfi' orhue, ọgha vbaẹ yo vbaẹ re. Ikpema sueṇrẹn ikuriọvbarha. Ohẹn gha gbe. Ọfiẹn ema kpirika.*]
Emwin uwa ighi y' uwa uhe ma o!
ẸVBO: Isẹ ẹ.
ỌMỌSẸDE: Ivbi-mwẹn, wa wẹ, "Aighi y' uwabu' itan nọ khọ o!"
ẸVBO: Aighi y' ima bu' itan nọkhọ o.
ỌMỌSẸDE: [*Ọ sie Amadin d' igueẹ.*] Ema-a. [*Ọrh' ihuan yọ (*6–8) Iku vbe domwan*] Eriọ—nọ ivbimwẹn. [*Ọ ya ghe Amadin*] Wẹ arovbẹmwẹn vb' ekhue si yo.
AMADIN: Arovbẹmwẹn vb' ekhue si yo.
ỌMỌSẸDE: U ghi miẹn ẹwaẹn n' ughe y' ẹwẹ vbo vbẹ ẹfe nọ buọn mwan ẹyaẹn. [*Ọy' ihuan itan khui ẹre. (*) Ọmọsẹde tota y' aro ẹbọ. Ọ si ẹwe vb' obọ, ọ mu ọkpan ẹvbẹ, ọgha nerhumwun.*] Olokun mwẹn n' Akpọwa n' ogie n' igho, gh' ẹwe ni do ya kpe ruẹ ni ghẹ wu ni ghẹ khuọnmwin.
ẸVBO: Isẹ
ỌMỌSẸDE: Ihanmwan, 'gunmwẹn biẹ mi' ọmọ mi' uhunmwun.
ẸVBO: Isẹ
ỌMỌSẸDE: Ghẹ gunmwẹn biẹ gb' uhunmwun vb' ọghẹdẹ.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Olokun mwẹn ghẹ gie ni r' otọ rhia ginamwẹn.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Ughi sinmwin ọdọ mẹ. G' ima tọ rọn mw' egbe.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Ghẹ gi' uwu ra emianmwẹn wanima.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Sinmwin ivbi' ẹbọ hia ni do gunmwẹn kpe ruẹ.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Gie odẹ iran gha ma gi' owa iran ghama.
ẸVBO: Isẹ.
ỌMỌSẸDE: Ghẹ g' iran mi' uwu orinmwin.

EVBO: Ise.
OMOSEDE: Erie gha ma, Ugha ghi gha ma.
EVBO: Ise.
OMOSEDE: Ughi sinmwin azen sinmwin oso.
EVBO: Ise.
OMOSEDE: Wa ghe gunmwen gho ebo gb' egbe. No mase, wa gia ka mwen ba o.
EVBO: Ise.
OMOSEDE: [*Omu' are da evbo ni ri' ughe*]. Olokun mwen osin mwin uwa yo n' uwa hia vbe no ma, O!
EVBO: Ise.
OMOSEDE: Waighi b' owa khe oyi, wa ghi bie omo khe uwu.
EVBO: Ise.
OMOSEDE: N' oba vb' evbo mien r' emwen y' eho ghi ba uwa ohoghoi.
EVBO: Ise.
OMOSEDE: Iran ni guan n' evbo vb' uwa ghi guan yan agbanmwen ruan. Ni wina iwina evbo ghi wina wu yo.
EVBO: Ise. [*Ovevbe. Iran muen lega. Ehia gha n' erhunmwun no re iran unun*].
IKPEMA I: Gunmwen ren ibo no r' oto na ya san n' Oba mu egie me.
IKPEMA II: D' ibo n' orin vbe khin, Okpota?
IKPEMA I: Uma he hon igh' emwen n' Ehiosu gh' Ovbievbareke tama omo n' Oba i ghe r' evbo hia ghi suan yi?
OMOSEDE: E—mwanta. Iye amwen oren otota rin.
IKPEMA I: N' amwen oren lelee y' ugbo ede rin. Agbon gha duna ne erin 'wan.
OMOSEDE: O ma nu gunmwen gb' emwin. Ero ire mwan. Gha khian rhi' ere re yi? Nehizena! Rhi' ero gi' ete ni sekhae da mwen. [*Ogbemwin. Okpomwen ivbi' ebo. Ehia kpa okpokpa gha rie.*]
OMOSEDE: Laho' wa ghi rherhe re na do wia n' ebo, ighe evbo bun vb' ukoni.
IKPEMA I: Avbe rinmwian evbo do rie aranmwen ra? [*Ehia gha gie*].
* 1–7 Ihuan na so vb' ikuna, aso iran y' erekodu ne. (Philips West African Records No. 6259086 PE).

ORU N' OGIEHA EGBA III

Vbe ugha Amadin, gh' iye Otuọmagie, Amadin, Ogbẹfun kevbe Otuọmagie tota. Iziro riọ vbarha.

AMADIN: Otuọmagie n' ovbimwẹn, ta naẹn vb' erhunmwun n' emwin nọ s' ọmwan obọ s' ọmwan unu. Itan ni vbe rọ wẹ Osa rhi' ọhẹ re, ẹrhie y' ọmwan uhunmwun ukpo. I họẹn, vbe gua lọ otọe sẹriọ wẹ, uwẹ kevbe' ọdafọn, ọgha re ugbo ẹdẹ ne ọmọ n' Ọba miọẹn nọ na guan ẹmwẹn enẹn nọ khian rhie ọma gi' agbọn. Ovbimwẹn vbe n' ẹhi niẹn ọlema da ima na, gia miẹn re na ghẹ ghi da obọ. Ọna gha ghi l' ima ban, ehioho ghi nọ ya s' ufomwẹn.

OTU: Iye, ẹmwanta nọ ghi y' ugbo ẹdẹ rin, sokpan ọrhẹnrhẹn nu ghi ta lọ bare ma ghi gunmwẹn rẹn otọ re. Ẹ---

OGBẸFUN: Ẹmwẹn ruẹn dia khẹ ruẹ ọmẹn, gh' igho i fiian yuẹ unu. Ẹ – ẹn, ẹi ire ẹrẹ ọre vb' itan igh' otọ 'mwan aho n' amẹn rhọ yi. A deghe iri' egie, ẹghi re wẹ, egbe ghi rọkhọ uwa kevb' imẹ, ọkpa nọ, sokpan na ya hio tun uyi mu ghi vbe nọ wẹ, ma mwẹn ọkhaẹmwẹn ọkpa vb' ẹgbẹ ima. Ọgha te ma deghe usan ibo na mamwẹn ni ya sanrẹn ma Ọba, nọ mu' egie gha ẹfe mẹ, n' ima gha zagadabu. Una miẹn i gh' ọmwan, dagbe damu, lẹ, vbe n' ologbo miẹn ofẹn n' ekpekukpeku, kuẹn rẹn ẹkhun, u ghi rẹn gh' emwin nọ y' iyeke kọ ye vb' abasa nẹ gia bi, kevbe wẹ, emwin ni' kpema nẹ r' uwotọ.

OTUỌMAGIE: Ẹmwanta nọ. Ẹfe, ọye vbe orhue vb' umwẹn na rhie n' ekhọe, a gha miọẹn udu agbọn ghi de ọmwan re. Sokpan, wa ghẹ mianmian, i ghẹ orukhọ n' ọmwan ru ghe ovbi' ogieva re, ọ ye vbe ugbe na fi gh' iso, ẹmi' ake ya rọ yi. Ọde weriegbe die otọ na ke fiẹe. Ẹvbe r' ọrin ọkpa, a wẹ ẹghele i vin ẹghele y' ọgbọ, nọ ye akpoka m' Ulẹghẹ zọ r' obọ, rhunmwunda, agha gb' ẹrẹ ọmwan, egbe a gbe. Wa ghi gha da ehọ, a degh' imẹ na gha r' Ẹhiọsu, ra Ẹhiọsu na gha r' imẹ, wa gha ghọghọ y' emwin vberian? Wa gha vbe ghọghọ ni y' egbe owiẹ d' ẹgbẹ ra. Usun emwin nọ lọgh' ima ẹdẹ nẹrẹ ọrin khin.

ORU N' OGIEHA EGBA V

Vb' Ẹgua Ọba. Ọba r' ẹkete. Iloi tota. Ekhaẹmwẹn r' etẹn. Ẹvbo hughu yo hughu re.

ỌBA: Iyasẹ!
IYASẸ: Ọba gha tọ ọkpẹre.
ẸVBO: Isẹ.
ODIỌNMWAN: 'Wa gb' ẹdọ na daehọ ẹgua.
ỌBA: Ọmọ rin nọ maẹn ọmada n' ologbo ' wan, ovbiao?
IYASẸ: Ovbi' urho nọ naimwẹn. Eyẹ Ọ gh' Edogun, Ẹbigẹngẹn, Ogie nọ y' umozo ru' ọkpọ, ẹre nọ.
ỌBA: [*Ọrue gh' uhun ọgh' utianmwẹn*] A nọ degh' ọmwan nọ rẹn usanmwẹn ibo ni rọ. [*Ogbefun san ladian*]
ỌGBẸFUN: Ọba gha tọ ọkpẹre.
ẸVBO: Isẹ.
OGBẸFUN: Ọta rọ mwẹn unu enaimwẹn.
ỌBA: Gha guan.
OGBẸFUN: [*Odigue*] I rẹn usamwẹn ibo rin.
ỌBA: Khian mwun.
OGBẸFUN: [*Ọsan ibo rin rẹnrẹnrẹn*] Ọba gha tọ ọkpẹre.
ẸVBO: Isẹ.
ỌBA: Eriọ nọ zẹẹ [*Ẹvbo mu we kpi i*] Iyasẹ!
IYASẸ: Ọba gha tọ ọkpẹre.
ẸVBO: Isẹ
ỌBA: A we, n' Ẹhiọsu d' iguẹ.
ODIỌNMWAN: Ẹhiọsu! d' iguẹ.
ỌBA: Ọta na ta hin, ọr' emwin ni levba-sevba vbọ ghi yuẹ hẹ?
ẸHIỌSU: Dọmọ 'naimwẹn. Ẹre ọkpaodin mẹ ighẹ a miẹn nọ rhan ido na. Sokpan t' igha rinmwian na ziẹn egbe n' oghunmwun rho ọte haẹ Osa nọ re. I gha baẹ Ọmọ n' Ọba ifiẹzọ ighẹ ọwe mwẹn uhe n' agbọn miẹn, ni miẹn ake na wu uwu nẹ te r' ọghomwẹn. Ima taẹ ma ọmwan ọvbehe. Sokpan a ma wẹ, ọvbokhanmwẹn nọ gu ima ghare vba.
OSUMA: Ẹmwẹn kpataki okpia na taẹ. Agbọn, na gha gua l' otọ re nọ rhunmwunda uwu oriara ọ ye vb' ihako n' amwẹn

ebọ rhie n' arukhọ. Odẹ nogieva keghi re wẹ aranmwẹn oha ọkpa irọ n' ẹkpẹn mun ohan rẹn, nọ gha sẹ vbe tare ọtakhọ n' iyeke, rhunmwunda nọ s' ọmwan kene a mun ohan rẹn a t' ewẹwẹwẹ yọ r' egbe.

IYASẸ: Ẹhiọsu, wẹ rẹn okpia nọ san ibo na?

ẸHIỌSU: Ọtiẹn amwẹn ebọ mwẹn nọ.

IYASẸ: [*Ọmu aro da Otuọmagie*] Okhuo, urẹn okpia na?

OTUỌMAGIE: Wa laho erhamwẹn. 'Wa ghẹ dovb' unu kpighiri, rhunmwunda, arovbẹmwẹn n' agbọn nọ ma gia s' ẹdẹ na gu ẹhi ta, ọ y' iyemwẹn si mwẹn fie ni ye na. Alahọ i gha si lo, na laho na rinmwian Ẹhiọsu nọ ya bọ mwẹn, kevbe wẹ n' umogun lahọ, nọ gha egie gha irioya vbe nọkẹre zẹẹ ne nọ khẹ ke. [*Ẹvbo gha su' ọkẹgan gb' esẹsẹ ughughan*].

ODIỌNMWAN: A — yua! Vbe n' Ikpotokin khare 'Ma miẹn agbọn.

IYASẸ: Oba gha tọ ọkpẹre.

ẸVBO: Isẹ.

IYASẸ: Ogbẹfun! d' iguẹ ghẹ Ogie Udẹni ọre ọkaro oghiẹn Ọba. A w' Iye amwẹn ọrẹn d' iguẹ, i gh' irọẹn ọ si' amẹn nọ gba Ẹdo.

ODIỌN: Otuọmagie! D' iguẹ i ghe uta ọkpa m' uwa.

IYASẸ: Hiehie! Oku' Oguẹga b' emwin n' ẹhi miẹn rẹn kevbe ale ẹgbẹ kpẹnrẹn n' uniẹn atosi re, ọ ye ọmọ khiẹn iri na ya s' amẹn vb' uhaẹ. Ẹmwẹn ẹzọ rhọkpa.

ẸVBO: Ẹimwẹn, igh' eri' ukha.

ỌBA: Ẹvbo mwẹn, ikpọn mw' Osa, i ghe nọ bun vb' uwa, y' aro uwa miẹn nọ sunu na. Vbẹ re tẹ a gbẹre orinmwin, gb ukhu ẹre t' ọdọlọ sunu, na ghẹ do gbọ eghian kevbe uyinmwẹn ubi. Ogbẹfun, arovbẹmwẹn kevbe uzuanmwẹn ẹrẹ sie oyi kevbe igbọvo, nọ si' ọmwan fi' ọkhọ. Adowẹ n'Ekọdẹn wẹ, epiankhanrhan irẹn gha ya ban owa Ẹkpẹnẹde. Rhunmwundọrin, ai khian gi' uwa ghi ru s' ọna vb' aye n' agbaghuzalẹ ghẹ si rhu. [*Ọmu aro daẹ Ẹhiọsu*] Imu egie wuẹn, sokpan ikhian ma egie vb' ẹdẹ ubi, ẹdẹ ekẹn nọ de igha ma re nu miẹn he na khiẹn okhian n' Ẹwerẹ khiaẹn vb' ẹdẹ agbọn ruẹn nọ kẹre. Ghe Oghunmwun eva ni d' iyi Ọba, nu ya gb' ọfure

y' egie ruẹ.

ẸHIỌSU: [*Ọdigueẹ*] Ekpọnmwẹn nọ 'naimwẹn, sokpan, oghọghọ gẹnẹ iro mẹ. Vb' erin akamakodin ni r' ẹvbo kevbe ikan kangban ni r' ẹrieẹ, irinmwian nugie nọ kọkpẹn uye to bọre rua owẹ de 'uwu. Ọkpẹre n' ọre vb' itan ighe, owẹn gha sieẹ umọbọ n' ovbieẹ amwẹn ebọ, ovbe ghi wi' ọdafẹn, kevbe wẹ, ẹmwẹn gha dekun enọ gha gu' ọmwan fẹn ọmwan vb' ẹzọ, a ghi lele ẹzọ gha rie. Vbọ rhirhi gha ye hẹ, t' igha rinmwian na fẹn ọrhiọn iran mẹ. Ehọ nọ họẹn ima ighe ẹmwẹn oruaẹn, ẹgbẹ oruaẹn lele gha rie, rhunmwunda iyi ni r' otọ nẹ ighai gb' oruan ọmwan, ho emwin nọ gha vbe gbẹee. Owieẹ khọmwẹn gbe naimwẹn, ọ na ugha ru mẹ, ni wu uwu ọmwanta n' iyeke mwẹn kevbe ariavbehe mwẹn gha yerioọ. Ma mioẹn rian, u mu' egie mẹ iyevbe ọkhọkhọ nọ de y' uri rhunmwunda oghọghọ ma gun mwẹn he ghọghọ.

EVBO: Itohan kevbe anina ughughan amieẹn. [*Ọkẹgan kevbe eseṣẹ ọvbehe hia deba re*].

ỌBA: Evbo mwẹn, iruẹmwin rọ n' uwa. Izieẹngbe ọ ke n' ẹmwẹn agbọn, rhunmwunda, deghe uwu ma gb' uhunmwun, tọ gha rhu' ẹrhu ikpotokin. Ẹdẹ agbọn ma s' oro, rhunmwunda, airẹn vba ghẹ re khọ, orhiọn kevbe egbe, iyeke iran vioọ da egbe. Asegbe raẹ ọgh' iran i re, sokpan ẹghẹ nọ khin, oro aye k' ọroọn ẹre nọ. Ghẹ mwẹn arovbẹ-mwẹn, ghẹ gb' ọvo, ghẹ kpighiri, y' emwin n' agbọn, rhunmwunda vbo, re bẹbẹbẹ, da s' s' olikọ, rhuan ọgẹdẹ-gun, ekẹn ọ k' egbe ikian, idin n' okọ nọ muẹn rie, ẹiguẹ ihako. [*Ọmuaro da Ẹhiọsu*]. Ẹhiọsu, ifẹn iran nuẹn. Suẹn gha ghọghọ egie ruẹ. Iya wuẹ. [*Ọmuaro da ẹvbo*] N' Osa ma mianmian ke n' Osa ma rua, ẹi de. Vbẹ r' ọmwan gb' ọmwan ra ọmwan gb' egbe ẹre, ologhọ agbọn, ẹmwẹn agbọn kevbe odekun agbọn ghẹ gha kpate, rhunmwunda Agbọn–i–zẹ-lọghọmwan ọ ma d' ọmwan igieẹ re.

OSHODIN: Hieẹ yo! [*Iloi ladian*] Weriegbe re!

[Ẹhiọsu z' ihuan so. — Ebe na wẹ̀re derhu; ọde we aro rua. Osa i gbọvo ọmwan O, E! Ẹvbo muẹn. Iku d' omwan, ukpa dọyọ].

Ufomwẹn.

ẸMWẸN ESO NAI LO KPẸKPẸKPẸ NỌ RE EBE NA.

Agbọn-Izẹloghọmwan:

Ẹmwẹn	*Emini (Emwin na yae kha)*
Kẹkẹrẹbo	Ọmwan nọ ma hiẹn obọ arowa. N'agbọn ma rhọ nẹ ya yin. Nẹ usẹ va rhie ka. Ovbiogue nọ r'iyọha.
Oriamugho	Izozo nẹ mwẹn asa. Nana kun osusu oyẹghẹ.
Ọgba-ọkanmezi	Ọkhaẹvbo. Usun ikadẹlẹ ra Oliha

ẹvbo na ho sọ r'egbe.

Takpua Khinran.

Guomiguoteghẹlẹ E m w i n namarẹn,–vbe igiemwinẹhoho.

Takpuaguomiguoteghẹlẹ Khinraẹn khiẹn emwin nama ghi miẹn ra nama ghirẹn.

Fiatafialobi Nana temwẹn nẹ ma, ra nọmakhẹke. Eriọ vbe nọ vba gha y'unu zenọbe.

Olika Kpataki. Uhunta.. Olika ẹmwẹn. Nai na rhọ ẹmwẹn ivbiovbio.

Ọba Ehẹngbuda:

Orhiekoko Ọmọ nọma wan vbaẹ erhae aghi rhiẹre nẹ ọtẹn erha ya kokẹe. Vb'igiemwin Ovbiẹ-Ologbosẹ n'ọdiọn n'okpia te sẹ ọmọ ukpo ihinrọn erhae ghi fiya a ghi rhie n'ọmwan kpataki vb'ẹgbẹ ni rhiekoko. Orhiekoko vbe nọ ighẹ ọmọ kherhe nẹ evbi biọe wulo vbọ he rẹ ọmọ orhue ra ibiẹ neka.

Kuasakuaghada Wiẹn, bolo rua, wọre.

Akuọkan Ihoi. Ọrhiaẹ.

Ibọkọ Owa, Ehe na ghi dia hia.

Eluburhubu Emwin nẹ mwẹn akpa ona ra ose. Ikhọrhiọn.

Iwoki Emwan ni tie orhọnmwẹn gh' aro ẹdẹ. Iran sẹtin vbe tae deghẹ amẹn gha rhọ. Iran vbe te emwin n'uki khare.

Ubo Ọmwan nakpẹrẹkpe y' ọmwan egbe. Ikọ.

Rhabalazu N'ọmwan na mwẹnmwẹn. Avbe wẹrẹ, urhe gbogbo, ọfilo, ọrhẹrhan, aro mahianrẹn – emwẹnmwẹn a ye ehia kha.

Ọgbẹn - ebe:

Nọ gbẹn ebe na: Ẹdo ẹrẹ ana bie Ọsẹmwẹgie Ẹbohọn vb' ikpẹdẹ Oworo vb'uki nogi'owọrọ vb' ukpo 1940.

Ẹbohọn gbẹnẹ ekharha kevb' ebe nibun ne, ne Cultural Heritage of Benin, na r' okpa. Owina nọ gualẹ otọ are vb' uyinmwẹn ẹvbo kevbe iku-owẹ ẹre Arioba ghi yae ru vb' oghae iwina nọ sienro are kevb' ona ẹvbo.

Iku-eta nokaro. Agbọn-izeloghomwan kaẹn ọmokpia okpa na fi' ẹko ẹre y iyẹ owẹ. iroẹn uwu vbe gbe kẹ vb'emọ igbe n'okhuo ni biẹe.

Iyẹ rerọe nọ rherhe vie ikhuo nibun nobiẹlẹ niroẹn gha koko, sokpan Ewemade y'ehenokpekhare agbọn na z'abulukele nẹ ghe.

Iku-eta nogieva. Ehẹngbuda keghi rhi' uyinmwẹn kevbe vbe n'ẹvbo ya y'egbe khian hẹ, vb' Ẹdo vb' odukpo uri eva vb' ukhiọnmwẹn nọgbera.

Okuo ero vb' uyinmwẹn atosi nọ riran ẹkpo si' ẹdo fi'okuo arabe nọ y'ẹvbo kulo fi'otọ. Okuo na gb'omọ Okhuo ọkpa n' ọba gh' Ehẹngbuda mwẹn. ọgbe Uwangue, Ọvbe sie iyase ya Zẹgbẹle.

T' Ẹdo rueghe s'inia emwin kedo suẹn weriẹgbe gha hẹkpẹ do worua.